

29.03.2016

Kokousaika 29.03.2016 16:00 - 17:17

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Pajamäki, Osku 1. varapuheenjohtaja
Kivekäs, Otso 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika
Karhuvaara, Arja
Männistö, Lasse
Oskala, Hannu
Peltokorpi, Terhi
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rissanen, Laura
Torsti, Pilvi
Vainikka, Mirka
Vesikansa, Sanna
Nyholm, Henrik varajäsen

Muut

Puoskari, Mari kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
poistui 17:08, poissa: 282 - 288 §:t
Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Pajunen, Jussi kaupunginjohtaja
Sauri, Pekka apulaiskaupunginjohtaja
Sinnemäki, Anni apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio kansliapäällikkö
Peltonen, Antti vs. hallintojohtaja
Pohjaniemi, Marju henkilöstöjohtaja
Saxholm, Tuula rahoitusjohtaja
Sarvilinna, Sami kaupunginlakimies
Kari, Tapio viestintäpäällikkö
Andersson, Victor kaupunginsihteerin
Erroll, Katri hallintoasiantuntija
Härmälä, Timo kaupunginsihteerin

29.03.2016

	Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeri
	Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
	Nyfors, Maria	kaupunginsihteeri
	Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteeri
	Sippola-Alho, Tanja	kaupunginsihteeri
	Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteeri
	Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
	Lindén, Timo	vs. apulaiskaupunginsihteeri
	Menna, Lauri	hallintoasiantuntija
	Rinkineva, Marja-Leena	saapui 16:35, poistui 16:54, läsnä: osa 277 §:ää (ei läsnä päätöksenteon aikana)
Puheenjohtaja		
	Tatu Rauhamäki	kaupunginhallituksen puheenjohtaja 266 - 288 §:t
Esittelijät		
	Jussi Pajunen	kaupunginjohtaja 266 - 268 ja 276 - 280 §:t
	Pekka Sauri	apulaiskaupunginjohtaja 269 ja 281 - 283 §:t
	Anni Sinnemäki	apulaiskaupunginjohtaja 270 - 275 ja 284 - 288 §:t
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	hallintoasiantuntija 266 - 288 §:t

29.03.2016

---

§	Asia	
266	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
267	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
268	Kj/1	V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite taloudellisten resurssien osoittamisesta koululiikunnan lisäämiseen
269	Stj/1	V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite vaikeavammaisten ihmisten aseman parantamiseksi
270	Sj/1	V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite veneiden talvisäilytyspaikoista
271	Sj/2	V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite sotaorpojen maksuttomista uin-tilipuista
272	Kaj/1	V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite asunnoista ja liiketiloista Puotilan ostoskeskuksen paikalle
273	Kaj/2	V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite suomalaisen muotoilun edistämistä maankäytön suunnittelun, kaavoituksen sekä rakennushankkeiden luvituksen ja toteutuksen yhteydessä
274	Kaj/3	V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite alueellisten poikkeamisten menetelmien kehittämiseksi korjausrakentamisen helpottamiseksi
275	Sj/3	V 13.4.2016, Yhtenäisten peruskoulujen muodostaminen Vuosaaren alueelle
276	Kj/3	Kaupunginhallituksen edustajan valinta pelastuslautakuntaan
277	Kj/4	Yhtiön perustaminen Marian sairaalan alueen startup -keskittymää varten
278	Kj/5	Smart & Clean -projektia varten perustettavan säätiön toimintaan liittyminen
279	Kj/6	Eron myöntäminen kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäjohtajan virasta ja avoimen viran hoitajan määrääminen
280	Kj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
281	Kj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
282	Ryj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
283	Stj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

29.03.2016

284	Sj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
285	Kaj/1	Haartmanin sairaalan rakennusluvan mukaisten väestönsuoja/auto-paikkojen vuokraaminen
286	Kaj/2	Lausunto ympäristöministeriölle yleishyödyllisyyslainsäädännön muuttamisesta koskien valtion tukemaa asuntotuotantoa
287	Kaj/3	Lausunto ympäristöministeriölle esityksestä laiksi vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta
288	Kaj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

29.03.2016

Kj/1

§ 266

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Hannu Oskalan ja Terhi Peltokorven sekä varatarkastajiksi Laura Rissasen ja Otso Kivekkään.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.03.2016

Kj/2

§ 267

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.03.2016

Kj/1

§ 268

V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite taloudellisten resurssien osoittamisesta koululiikunnan lisäämiseen

HEL 2015-001438 T 12 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin seuraparlamentin kuntalaisaloite
- 2 Oltkn lausunto.pdf
- 3 Lltkn lausunto.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu

pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Helsingiläisten urheiluseurojen edunvalvontajärjestö Helsingin seuralupparlamentti on tehnyt kuntalaisaloitteen, jossa esitetään kaupunginvaltuustolle, että kaupunki osoittaisi joko opetus- tai liikuntatoimelle riittävät 500 000 euron taloudelliset resurssit koululiikunnan lisäämiseen ja velvoittaa asianomaisia virastoja lisäämään aktivoivaa koululiikuntaa.

Opetuslautakunta ja liikuntalautakunta ovat antaneet aloitteesta lausunnot. Lausunnoissa todetaan, että lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksien edistämistä pidetään tärkeänä. Tätä tukee voimassa oleva strategiaohjelma 2013-2016, jonka mukaan koululaisia kannustetaan välitunnilla ulkoiluun. Ulkoliikuntamahdollisuuksia kouluissa ja päiväkodeissa on tarkoitus lisätä. Liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteet on uudistettu strategiakaudella siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa. Liikuntastrategiassa 2013-2017 taas tavoitteena on lisätä terveyttä edistävää liikuntaa ja vähentää liikkumattomuutta.

Lausunnoissa todetaan lisäksi, että voimassa oleva opetussuunnitelma kannustaa ja tukee monipuolista liikuntaa ja liikuntatottumusten vahvistamista sekä koulut tarjoavat erilaisia liikuntakerhoja lukuvuoden aikana. Syksystä 2012 lähtien Liikkuva Koulu –toimintaa on jalkautettu perusopetuslinjan suomenkielisiin kouluihin ja vuonna 2016 liikuntaviraston tavoitteena on, että kaikista kaupungin peruskouluista 85% on Liikkuvia kouluja. Liikkuva koulu –työn lisäksi liikuntavirasto tuottaa lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluja yhteistyössä opetusviraston ja helsingiläisten urheiluseurojen kanssa muun muassa EasySport- ja FunAction -toiminta ja loma-ajan toiminta. Peruskoulut järjestävät lisäksi alueellisia liikuntatapahtumia yhdessä urheiluseurojen kanssa ja lukuvuoden aikana kouluissa järjestetään säännöllisesti liikuntapäiviä ja -tapahtumia esimerkkinä keväällä 2016 järjestettävä koululaisten yleisurheilun Pohjoismaiset kisat. Tämän lisäksi liikuntavirasto järjesti syyskuussa 2015 yhdessä Espoon ja Vantaan liikuntatoimien sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen kanssa Euroopan liikkujan viikolle ajoittuvan School Action Day –tapahtuman, johon osallistui koululaisia kaikista pääkaupunkiseudun kaupungeista. Pääkaupunkiseudun Urhea –akatemia kehittää taas yhteistyössä opetusviraston kanssa kilpaurheilijoiden ja aktiivisesti liikkuvien nuorten koulupäivien rakenteita mahdollistaen tehokkaan harjoittelun ja mielekkään opiskelun yhdistämisen.

29.03.2016

Kj/1

Liikuntaviraston investoinnit suunnataan alueellisesti tasapainoisesti huomioiden lasten ja nuorten erilaiset tarpeet. Liikuntapalveluiden palveluverkkoa suunnitellaan yhdessä muiden hallintokuntien kanssa, kaupunkikonsernin eri toimijoiden kanssa, yksityisten liikunta-alan palvelutarjoajien sekä vapaaehtoisten järjestöjen kanssa. Uudisrakentamisen osalta liikuntaviraston strategisena linjauksena on kehittää lähiliikuntapaikkoja ja tiivistää yhteistyötä opetusviraston kanssa ehkäisemällä lasten ja nuorten syrjäytymistä järjestäen monipuolista maksutonta tai edullista harrasteliikuntaa koulujen tiloissa tai koulujen lähellä olevissa liikuntapaikoissa. Opetusvirasto kehittää myös yhdessä kiinteistöviraston kanssa uusia vapaassa käytössä olevia monikäyttöisiä lähiliikuntapaikkoja koulujen ja päiväkotien pihuille, puistoihin ja liikuntapaikolle tavoitteena saada koulujen käytössä olevat tilat mahdollisimman helposti liikunnan käyttöön ja integroitua ne osaksi alueen muuta lähiliikuntaa.

Kaupunginjohtaja on vastannut aloitteen tekijöille ja nojautui vastauksessaan opetus- ja liikuntalautakunnan lausunnoissa liitteenä esitettyihin johtopäätöksiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin seuraparlamentin kuntalaisaloite
- 2 Oltkn lausunto.pdf
- 3 Lltkn lausunto.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Kaupunginjohtaja 17.02.2016 § 29

HEL 2015-001438 T 12 03 00

Päätös

Kaupunginjohtaja päätti antaa seuraavan vastauksen kunnan asukkaan aloitteesta koskien taloudellisten resurssien osoittamista koululiikunnan lisäämiseen.

Päätöksen perustelut

Aloitteessa esitetään, että kaupunki osoittaisi joko opetus- tai liikunta-toimelle riittävät 500 000 euron taloudelliset resurssit koululiikunnan lisäämiseen ja velvoittaa asianomaisia virastoja lisäämään aktivoivaa koululiikuntaa.

Opetuslautakunta ja liikuntalautakunta ovat antaneet aloitteesta lausunnot. Kaupunginvaltuusto käsittelee aloitetta huhtikuussa 2016 kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaisesti. Lautakuntien lausunnoissa todetaan, että lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksien edistämistä pidetään tärkeänä. Tätä tukee voimassa oleva strategiaohjelma 2013-2016, jonka mukaan koululaisia kannustetaan välitunnilla ulkoiluun. Ulkoliikuntamahdollisuuksia kouluissa ja päiväkodeissa on tarkoitus lisätä. Liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteet on uudistettu strategiakaudella siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa. Liikuntastrategiassa 2013-2017 taas tavoitteena on lisätä terveyttä edistävää liikuntaa ja vähentää liikkumattomuutta.

Lausunnoissa todetaan lisäksi, että voimassa oleva opetussuunnitelma kannustaa ja tukee monipuolista liikuntaa ja liikuntatottumusten vahvistamista ja koulut tarjoavat erilaisia liikuntakerhoja lukuvuoden aikana. Syksystä 2012 lähtien Liikkuva Koulu – toimintaa on jalkautettu perusopetuslinjan suomenkielisiin kouluihin ja vuonna 2016 liikuntaviraston tavoitteena on, että kaikista kaupungin peruskouluista 85% on Liikkuvia kouluja. Liikkuva koulu –työn lisäksi liikuntavirasto tuottaa lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluja yhteistyössä opetusviraston ja helsinkiläisten urheiluseurojen kanssa muun muassa EasySport- ja FunAction -toiminta ja loma-ajan toiminta. Peruskoulut järjestävät alueellisia liikuntatapahtumia yhdessä urheiluseurojen kanssa ja lukuvuoden aikana kouluissa järjestetään säännöllisesti liikuntapäiviä ja –tapahtumia esimerkkinä keväällä 2016 järjestettävä koululaisten yleisurheilun Pohjoismaiset kisat. Kilpailuja kehitetään jatkuvasti yhdessä urheiluseurojen kanssa toteuttamalla kilpailuja uudenaikaisiin toimintatavoihin. Tämän lisäksi liikuntavirasto järjesti syyskuussa 2015 yhdessä Espoon ja Vantaan liikuntatoimien sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen kanssa Euroopan liikkujan viikolle ajoittuvan School Action Day –tapahtuman, johon osallistui koululaisia kaikista pääkaupunkiseudun kaupungeista. Pääkaupunkiseudun Urhea –akatemia kehittää taas yhteistyössä opetusviraston kanssa kilpaurheilijoiden ja aktiivisesti liikkuvien nuorten koulupäivien rakenteita mahdollistaen tehokkaan harjoittelun ja mielekkään opiskelun yhdistämisen.

Liikuntaviraston investoinnit suunnataan alueellisesti tasapuolisesti huomioiden lasten ja nuorten tarpeet. Liikuntapalveluiden palveluverkkoa suunnitellaan yhdessä muiden hallintokuntien kanssa, kaupunki-

29.03.2016

Kj/1

konsernin eri toimijoiden kanssa, yksityisten liikunta-alan palvelutarjoajien sekä vapaaehtoisten järjestöjen kanssa. Uudisrakentamisen osalta liikuntaviraston strategisena linjauksena on kehittää lähiliikuntapaikkoja ja tiivistää yhteistyötä opetusviraston kanssa ehkäisemällä lasten ja nuorten syrjäytymistä järjestämällä monipuolista maksutonta tai edullista harrasteliikuntaa koulujen tiloissa tai koulujen lähellä olevissa liikuntapaikoissa. Vuodesta 2007 lähtien peruskoulut ja päiväkodit on vapautettu tekojääratojen ja ulkokenttien, sisäliikuntapaikkojen sekä liikunta- ja palloiluhallien sisäänpääsymaksuista arkisin kello 8-14. Opetusvirasto yhdessä kiinteistöviraston kanssa kehittää myös uusia vapaassa käytössä olevia monikäyttöisiä lähiliikuntapaikkoja koulujen ja päiväkotien pihuille, puistoihin ja liikuntapaikolle tavoitteena saada koulujen käytössä olevat tilat mahdollisimman helposti liikunnan käyttöön ja integroitua ne osaksi alueen muuta lähiliikuntaa. Tämä hanke jatkuu edelleen.

Heikko taloudellinen tilanne pakottaa opetusviraston tehostamaan toimintaansa ja miettimään uudenlaisia toimintatapoja koululiikunnan sekä kilpa- ja sarjaurheilutoiminnan toteuttamiseen yhdessä urheiluseurojen kanssa. Tavoitteena on toteuttaa kilpailuja uudella konseptilla urheiluseurojen kanssa.

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 28.05.2015 § 114

HEL 2015-001438 T 12 03 00

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Peruskouluikäisten lasten liikuntamahdollisuuksien edistämistä pidetään liikuntavirastossa erittäin tärkeänä, ja virasto on myös strategiasaansa tähän voimakkaasti sitoutunut. Liikuntavirasto on ollut syksystä 2012 lähtien jalkauttamassa yhdessä opetusviraston sekä kolmannen sektorin kanssa Liikkuva koulu -ohjelmaa perusopetuslinjan suomenkielisiin kouluihin. Ohjelman tavoitteena on muuttaa koulujen toimintakulttuuria fyysistä aktiivisuutta suosivaan suuntaan. Tällä hetkellä ohjelmassa on mukana yhteensä 71 koulua. Työ jatkuu edelleen, ja elokuusta lähtien työtä on konkreettisesti tekemässä kaksi urheiluseuraan palkattua liikunnanohjaajaa. Liikuntavirasto on asettanut vuoden 2016 sitovaksi talousarviotavoitteeksi, että vuoden loppuun mennessä 90 %

29.03.2016

Kj/1

perusopetuslinjan suomen- ja ruotsinkielisistä kouluista on saatu mukaan Liikkuva koulu -ohjelmaan.

Liikkuva koulu -työn lisäksi liikuntavirasto on tuottanut kouluikäisten lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluita yhteistyössä opetusviraston ja helsinkiläisten urheiluseurojen kanssa syksystä 2010 lähtien. EasySport ja FunAction -toiminnan liikuntaryhmät sekä loma-ajan toiminnat ja tapahtumat ovat tarjonneet helpon ja edullisen mahdollisuuden erilaisten lajien kokeilemiselle ja liikunnanharrastamiselle, ja liikuntavirastossa esitetäänkin kohdennettavaksi vuoden 2016 budjetista määrärahaa tämän toiminnan vakiinnuttamiseksi.

Liikuntavirasto tulee lisäksi syyskuussa 2015 toteuttamaan yhdessä Espoon ja Vantaan liikuntatoimien sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen kanssa Euroopan liikkujan viikolle ajoittuvan School Action Day -tapahtuman. Koululaisille maksuttomaan tapahtumaan osallistuu koululaisia kaikista pääkaupunkiseudun kaupungeista. Kustannuksista vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö, ja yli 40 minuutin matkan päästä tulevien koululaisten matkakulut korvataan. Helsingin liikuntavirasto järjestää tapahtumalle tilat ja vastaa osaltaan liikuntatoiminnan järjestämisestä.

Liikuntavirastossa nähdään erittäin tärkeänä että kaupungissa panostetaan kouluikäisten lasten ja nuorten matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksien parantamiseen, ja virasto on mielellään mukana tukemassa tämän kaltaisten toimintojen toteuttamista. Liikuntavirasto kannattaa aloitteessa esitettyä taloudellisen resurssin lisäämistä koululaisten liikuntaan. 500 000 euron resurssi mahdollistaisi monipuolisesti ja laajasti liikuntamahdollisuuksien parantamisen, kuten aloitteessa esiin nostetun oppilasurheilun järjestämisen.

Käsittely

28.05.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos esitykseen koskien ruotsinkielisiä kouluja:

Liikuntavirasto on asettanut vuoden 2016 sitovaksi talousarviotavoitteeksi, että vuoden loppuun mennessä 90 % perusopetuslinjan suomen- ja ruotsinkielisistä kouluista on saatu mukaan Liikkuva koulu -ohjelmaan.

Esittelijä

osastopäällikkö
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Tytti Soini, liikunnansuunnittelija, puhelin: 310 87509

29.03.2016

Kj/1

Opetuslautakunta 26.05.2015 § 91

HEL 2015-001438 T 12 03 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetuslautakunta näkee tärkeänä kaikkien oppilaiden liikkumisen lisäämisen ja liikunnan mielekkään sovittamisen osaksi koulupäivää. Opetussuunnitelmassa on koululiikuntaa keskimäärin 10 vuosiviikkotuntia eli noin 6 840 tuntia peruskoulun aikana. Opetussuunnitelmassa korostuvat monipuoliseen liikkumiseen kannustaminen ja liikuntatottumusten vahvistaminen. Koulut tarjoavat myös erilaisia liikuntakerhoja lukuvuoden aikana.

Opetusvirasto kehittää koululiikuntaa Helsingin kaupungin strategian mukaan seuraavasti:

Liikkuva Koulu -toiminta on alkanut 5 koulun pilottina. Tänä vuonna se laajenee 71 kouluun. Sisältöä kehitetään edelleen toiminnallisen koulupäivän periaatteella. Opetusvirasto on yhdessä kiinteistöviraston kanssa kehittänyt koulujen pihoja toiminnallisemmaksi ja liikuntaa aktivoivaksi. Tämä hanke jatkuu.

Koulut järjestävät alueellisia liikuntatapahtumia yhdessä urheiluseurojen kanssa. Lisäksi kouluilla on lukuvuoden aikana säännöllisesti liikuntapäiviä ja -tapahtumia sekä alueellisia tapahtumia.

Pääkaupunkiseudun Urhea-akatemia kehittää yhteistyössä opetusviraston kanssa kilpaurheilijoiden ja aktiivisesti liikkuvien nuorten koulupäivän rakenteita ja mahdollistaa näin tehokkaan harjoittelun ja mielekkään opiskelun yhdistämisen. Toiminnassa on mukana 9 kaupungin peruskoulua tai yläastetta.

Keväällä 2016 järjestetään koululaisten yleisurheilun Pohjoismaiset kisat.

Kirstyvä taloudellinen tilanne pakottaa opetusviraston tehostamaan toimintaansa ja miettimään uudenlaisia toimintatapoja. Koko kaupungin kilpa- ja sarjaurheilutoimintaan etsitään vuonna 2015 aktiivisesti uudenlaista rakennetta yhdessä urheiluseurojen kanssa. Tavoitteena on toteuttaa kilpailuja uudella konseptilla urheiluseurojen kanssa.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

29.03.2016

Kj/1

Lisätiedot

Arjariitta Heikkinen, aluepäällikkö, puhelin: 310 71765
arjariitta.heikkinen(a)hel.fi
Outi Salo, linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
outi.salo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Stj/1

§ 269

V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite vaikeavammaisten ihmisten aseman parantamiseksi

HEL 2015-004421 T 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kuntalaisaloite vaikeavammaisten ihmisten aseman parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kunnan asukkaat ovat 8.4.2015 tehneet kuntalaisaloitteen vaikeavammaisten ihmisten aseman parantamiseksi. Aloitteessa on kaikkiaan 749 allekirjoittajaa.

Kuntalaisaloitteessaan allekirjoittajat esittävät, että vaikeavammaisten omaishoitajille maksettaisiin työstä kohtuullista omaishoidon tukea. Samoin he esittävät, ettei kenenkään vaikeavammaisen ihmisen lähihoitajaksoja vähennettäisi ja että jokaisella vaikeavammaisella ihmisellä olisi yksilöllisen tarpeen mukaan vapaa-ajanavustaja. Lisäksi he edellyttävät, että jokaiselle vaikeavammaiselle taattaisiin maksuton liikkuminen kotikunnan julkisilla välineillä ja tarvittaessa taksilla.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa

asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteiden tiedot. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteiden tiedot.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteiden tiedot. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi.

Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta antoi aloitteesta lausunnon, jossa todetaan, että Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta järjestää kaikki ne palvelut, jotka ovat saajilleen lakisääteisiä tai kunnan erityisen järjestämiskäytännön piirissä. Helsingissä vammaispalvelujen nettokustannusten muuttaminen suurten kuntien vastaavia menoja nopeampi kasvu rajoittaa kuitenkin harkinnanvaraisten palvelujen osuuden lisäämistä.

Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoitopalkkiosta, tarvittavista muista palveluista hoidettavalle ihmiselle sekä omaishoitajan muusta tukemisesta. Hoitopalkkion suuruus on porrastettu hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella. Vuonna 2015 Helsingissä omaishoidontuen alimman hoitopalkkion suuruus oli 384,67 euroa kuukaudessa ja korkein hoitopalkkio 1601,36 euroa kuukaudessa. Hoitopalkkio on omaishoitajalle veronalaista tuloa.

Vaikeavammaisten ja kehitysvammaisten lyhytaikaisjaksoja myönnetään perheiden jaksamisen tueksi harkinnan mukaan ja niiden myöntäminen perustuu aina asiakkaan ja asiakkaan perheen yksilölliseen tarpeeseen. Palvelutarpeen arviointia päivitetään säännöllisesti ja aina asiakkaan elämäntilanteen muutoksissa.

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja myönnetään asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Henkilökohtaisen avun myöntämisen kriteerit on määritetty vammaispalvelulain 8 c §:ssä ja henkilökohtainen apu on palveluun oikeutetuille subjektiivinen oikeus. Kaikille hakijoille, jotka täyttävät vammaispalvelulaissa määritellyt kriteerit myönnetään henkilökohtaista apua heidän yksilöllisen tarpeensa mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan toimialaan kuuluvat vammaispalvelulain tai sosiaalihuoltolain perusteella korvaamat kuljetuspalvelut ovat joukkoliik-

kennevälineiden vaihtoehto niissä tilanteissa, jolloin palvelun- ja avun-
tarve on niin merkittävä, ettei sitä pystytä joukkoliikennetyypisillä rat-
kaisuilla ratkaisemaan. Sosiaali- ja terveyslautakunta vahvistaa ko-
kouksissaan kuljetuspalveluista perittävien omavastuuosuuksien mää-
rän.

Sosiaali- ja terveystoimesta vastaava apulaiskaupunginjohtaja on vas-
tannut aloitteen tekijöille kirjeellään 1.7.2015 ja nojautui vastaukses-
saan lausunnossa esitettyihin kannanottoihin. Vastaus ilmenee päätös-
historiasta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kuntalaisaloite vaikeavammaisten ihmisten aseman parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Sosiaali- ja terveystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja
01.07.2015 § 11

HEL 2015-004421 T 05 03 00

Päätös

Sosiaali- ja terveystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti antaa
Matti Laitisen ja 748 kunnan asukkaan tekemään kuntalaisaloitteeseen
vastauksen, joka perustuu liitteenä olevaan sosiaali- ja terveyslauta-
kunnan antamaan lausuntoon. Vastauksenaan sosiaali- ja terveystointa
johtava apulaiskaupunginjohtaja toteaa seuraavaa:

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimisto järjestää kunnan asuk-
kaille ne palvelut, jotka ovat saajilleen lakisääteisiä tai kunnan erityisen
järjestämisvelvollisuuden piirissä. Helsingissä vammaispalvelujen net-
tokustannusten muitten suurien kuntien vastaavia menoja suurempi
kasvu rajoittaa kuitenkin harkinnanvaraisten palvelujen osuuden lisää-
mistä.

Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoitopalkkiosta, tarvittavista palveluista hoidettavalle sekä omaishoitajan muusta tukemisesta. Hoitopalkkion suuruus on porrastettu kuntakohtaisesti hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella. Omaishoidon tuen alimman hoitopalkkion suuruus vuonna 2015 on 384,67 euroa kuukaudessa. Korkein hoitopalkkio tällä hetkellä Helsingissä on 1 601,36 euroa kuukaudessa. Palkkio on omaishoitajalle veroalaista tuloa.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto järjestää vapaapäiväoikeutta korvaavaa hoitoa asumispalveluna, laitoshoidona tai perhehoitona omissa tai ostopalveluyksiköissä. Omaishoitaja voi halutessaan saada kotiin lakisääteisen vapaan ajaksi myös sijaisomaishoitajan. Tällöin sosiaali- ja terveystieteiden virasto maksaa sijaisomaishoitajille korvauksen lomitusvuorokausilta. Omaishoitajien käytössä on myös kolme palveluseteliä: omaishoidon tuen lakisääteinen lomitus, harkinnanvarainen lyhytaikaishoito sekä kotiin annettava tunti-lomitus.

Vaikeavammaisten ja kehitysvammaisten lyhytaikaisjaksoja myönnetään harkinnan mukaan perheiden jaksamisen tukemiseksi. Lyhytaikaishoitajaksojen myöntäminen perustuu aina asiakkaan ja asiakkaan perheen yksilölliseen tarpeeseen. Palvelujen saanti on tällöin oikeudenmukaista ja yhdenvertaista. Palvelutarpeen arvioita päivitetään säännöllisesti ja aina asiakkaan elämäntilanteen muutoksissa.

Henkilökohtaista apua, kuten muitakin vammaispalvelulain palveluja myönnetään asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Henkilökohtaisen avun myöntämisen kriteerit on määritelty vammaispalvelulain 8 c §:ssä ja henkilökohtainen apu on palveluun oikeutetulle henkilölle subjektiivinen oikeus. Kaikille hakijoille, jotka täyttävät vammaispalvelulaissa määritellyt kriteerit myönnetään henkilökohtaista apua heidän yksilöllisen tarpeensa perusteella.

Lisäksi vammaispalvelulaissa (19.12.2008/981, 8 c §) todetaan, että harrastuksiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämistä varten henkilökohtaista apua on järjestettävä vähintään 30 tuntia kuukaudessa, jollei tätä pienempi tuntimäärä riitä turvaamaan vaikeavammaisen henkilön välttämätöntä avuntarvetta.

Kuntalaisten liikkuminen turvataan ensisijaisesti julkisella liikenteellä, jonka järjestämisestä vastaa Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä (HSL). HSL:n hallitus määrittelee julkisten liikennevälineiden lipuista perittävän hinnat ja voi myöntää alennuksia ja vapaalippuja pääsääntöisesti liikennepoliittisin perustein.

Sosiaali- ja terveystieteiden viraston toimialaan kuuluvat vammaispalvelulain tai sosiaalihuoltolain perusteella korvaamat kuljetuspalvelut ovat joukkoliikennevälineiden vaihtoehto tilanteissa, joissa henkilöiden palveluntarve

on niin suuri, ettei sitä pystytä joukkoliikennetyyppisillä ratkaisulla tyydyttämään.

Päätöksen perustelut

Matti Laitinen ja 748 kunnan asukasta ovat tekemässään kuntalaisaloitteessa esittäneet, että vaikeavammaisten ihmisten asemaa on parannettava. Aloite ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto ovat päätöksen liitteinä.

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2015 § 222

HEL 2015-004421 T 05 03 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle kuntalaisaloitteessa esitettyihin väitteisiin ja vaatimuksiin seuraavan esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon:

1. Jokaiselle kotona asuvan vaikeavammaisen ihmisten omaishoitajalle maksetaan arvokkaasta työstään kohtuullista omaishoidon tukea

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoitopalkkiosta, tarvittavista palveluista hoidettavalle sekä omaishoitajan muusta tukemisesta.

Hoitopalkkion suuruus on porrastettu kuntakohtaisesti hoidon sitovuu-den ja vaativuuden perusteella. Omaishoidon tuen alimman hoitopalkkion suuruus vuonna 2015 on 384,67 euroa kuukaudessa. Korkein hoitopalkkio tällä hetkellä Helsingissä on 1 601,36 euroa kuukaudessa. Palkkio on omaishoitajalle veroalaista tuloa.

Sosiaali- ja terveystoimisto järjestää vapaapäiväoikeutta korvaavaa hoitoa asumispalveluna, laitoshoidona tai perhehoitona omissa tai ostopalveluyksiköissä. Omaishoitaja voi halutessaan saada kotiin lakisääteisen vapaan ajaksi myös sijaisomaishoitajan. Tällöin sosiaali- ja terveystoimisto maksaa sijaisomaishoitajille korvauksen lomituspalkkiosilta. Omaishoitajien käytössä on myös kolme palveluseteliä: omaishoidon tuen lakisääteinen lomituspalkkio, harkinnanvarainen lyhytaikaishoito sekä kotiin annettava tuntilomituspalkkio.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden osastosta on ollut edustus kansallisen omaishoidon kehittämissuunnitelman työssä. Ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota omaishoitajien aseman vahvistamiseen, yhdenvertaisuuteen ja jaksamisen tukemiseen. Ohjelman ehdotuksen mukainen laki sopimusomaishoidosta korvasi nykyisen omaishoidon tuesta annetun lain. Työryhmä on esittänyt uutta lakia sopimusomaishoidosta. Lakiin kirjattaisiin muun muassa säännökset palkkioista sekä sopimusomaishoidon edellytyksistä, kuten sitovasta ja vaativasta hoidon tarpeesta sekä omaisen soveltuvuudesta ja halukkuudesta omaishoitajaksi. Laissa säädettäisiin muun muassa sopimusomaishoidon edellytyksistä ja hoitopalkkioiden saantiperusteista. Lakiehdotus on jäänyt nykyisen hallituksen päätettäväksi.

2. Kenenkään vaikeavammaisen ihmisen lähihoitojaksoja ei vähennetä

Vaikeavammaisten ja kehitysvammaisten lyhytaikaisjaksoja myönnetään vammaisten sosiaalityössä harkinnan mukaan, perheiden jaksamisen tukemiseksi. Lyhytaikaishoitojaksojen myöntäminen perustuu aina asiakkaan ja asiakkaan perheen yksilölliseen tarpeeseen. Palvelujen saanti on tällöin oikeudenmukaista ja yhdenvertaista. Asiakasperheiden tarpeet vaihtelevat, joissain tilanteissa on tarvetta lisätä palveluja. Joissain tilanteissa uudet palvelut korvaavat aiemmin jo myönnettyjä palveluja. Palvelutarpeen arviointeja päivitetään säännöllisesti ja aina asiakkaan elämäntilanteen muutoksissa.

3. Jokaisella vaikeavammaisella ihmisellä on käytössään yksilöllisen tarpeensa mukaan vapaa-ajanavustaja

Asiakkaalla on lakisääteinen oikeus palveluntarpeen arviointiin. Henkilökohtaista apua, kuten muitakin vammaispalvelulain palveluja myönnetään asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Henkilökohtaisen avun myöntämisen kriteerit on määritelty vammaispalvelulain 8 c §:ssä ja henkilökohtainen apu on palveluun oikeutetulle henkilölle subjektiivinen oikeus. Kaikille hakijoille, jotka täyttävät vammaispalvelulaissa määritellyt kriteerit myönnetään henkilökohtaista apua heidän yksilöllisen tarpeensa perusteella.

Vammaispalvelulaissa (19.12.2008/981, 8 c §) todetaan, että harrastuksiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämistä varten henkilökohtaista apua on järjestettävä vähintään 30 tuntia kuukaudessa, jollei tätä pienempi tuntimäärä riitä turvaamaan vaikeavammaisen henkilön välttämätöntä avuntarvetta. Henkilökohtaisen avun tunteja on myönnetty mm. ryhmäkodeissa asuville kehitysvammaisille asiakkaille tarpeen mukaisesti.

4. Jokaiselle vaikeavammaiselle ihmiselle taataan maksuton liikkuminen kotikunnan julkisilla liikennevälineillä ja tarvittaessa taksilla

Sosiaali- ja terveystieteiden toimialaan kuuluvat vammaispalvelulain tai sosiaalihuoltolain perusteella korvaamat kuljetuspalvelut ovat joukkoliikennevälineiden vaihtoehto tilanteissa, joissa henkilöiden palveluntarve on niin suuri, ettei sitä pystytä joukkoliikennetyyppisillä ratkaisuilla tyydyttämään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (3.8.1992/734, 1 §) mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista voidaan periä maksu palvelunkäyttäjältä, jollei laissa ole säädetty sitä maksuttomaksi. Edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (9.10.1992/912, 1 §) mukaisesti asetuksessa mainituista kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista saa periä tässä asetuksessa säädettyt maksut. Sanotun asetuksen 6 §:n mukaisesti vammaispalvelulain vaikeavammaisille järjestettävistä kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

Kuntalaisten liikkuminen turvataan ensisijaisesti julkisella liikenteellä, jonka järjestämisestä vastaa Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä (HSL). HSL:n hallitus määrittelee julkisten liikennevälineiden lipuista perittävän hinnat ja voi myöntää alennuksia ja vapaalippuja pääsääntöisesti liikennepoliittisin perustein.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta on vahvistanut § 188 13.05.2014 kokouksessaan kuljetuspalveluista perittävien omavastuuosuuksien määrän.

Mikäli asiakas on toimeentulotuen asiakas, eikä selviydy jokapäiväisistä talouteen kuuluvista menoistaan, voidaan julkisilla kulkemista tukea osana toimeentulotukea.

Yhteenveto

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virasto järjestää jatkossakin ne palvelut, jotka ovat saajilleen lakisääteisiä tai kunnan erityisen järjestämisvelvollisuuden piirissä.

Helsingissä vammaispalvelujen nettokustannusten muita kuusikkokuntia suurempi kasvu (v.2010-2014, yht. 32,7%) rajoittaa kuitenkin harkinnanvaraisten palvelujen osuuden lisäämistä.

Nettokustannusten kasvu v.2010-2014 oli Espoossa 26,3%, Vantaalla 13,6%, Turussa 4,8% ja Tampereella 16,2%.

Terveyden- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asiakkaalla on oikeus ajantasaiseen palvelusuunnitelmaan, ja sen perusteella toteutettaviin palveluihin ja tukitoimiin. Yksilöllinen palvelutar-

29.03.2016

Stj/1

peen arviointi on asiakkaiden perusoikeus ja takaa asiakkaiden oikeudenmukaisen ja yhdenvertaisen kohtelun, vaikka palvelujen määrä voi vaihdella asiakaskohtaisesti.

Käsittely

16.06.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Hannu Juvonen: muutan ehdotusta siten, että asialle lisätään liiteasiakirja numero 2 (kuntalaisaloite).

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi

Mikaela Westergård, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
mikaela.westergard(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

29.03.2016

Sj/1

§ 270

V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite veneiden talvisäilytyspaikoista

HEL 2015-003468 T 10 01 01 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite veneiden talvisäilytyksestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on 18.3.2015 tekemässään kunnan asukkaan aloitteessa ehdottanut, että parhaiten kaupunkirakenteeseen kytketyt venevarastoalueet osoitetaan asutuskäyttöön ja samalla osoitetaan veneille uudet säilytysalueet vähemmän arvokkailta paikoilta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimen-

piteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita valtuustossa sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Liikuntavirasto, jolle kaupungin venesatamien hallinnointi kuuluu, on 21.5.2015 antanut aloitteen johdosta lausunnon. Sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja on liikuntaviraston lausunnon pohjalta vastannut aloitteen tekijälle 12.6.2015 seuraavaa:

Helsingin kaupungin alueella on lähes 15 000 venepaikkaa, joista noin 12 100 on kaupungin hallinnoimissa venesatamissa. Sekä kaupungin venepaikkojen että talvisäilytysalueiden ylläpito kuuluu liikuntaviraston merellisten palvelujen osastolle, ja sen talvisäilytysalueilla on säilytyspaikka noin 6 000 veneelle. Kaupungin ylläpitämien talvisäilytysalueiden lisäksi yritysten toimitiloissa on tarjolla noin 1 000 talvisäilytyspaikkaa. Helsingissä on siis jo nykyisellään noin 8 000 veneitä, joille ei ole tarjolla talvisäilytyspaikkaa kaupungin alueella. Jonkin verran veneitä säilytetään kiinteistöjen pihalla, mutta valtaosa ilman talvisäilytyspaikkaa olevista veneistä joudutaan kuljettamaan muualle talviajaksi.

Veneilyä harrastavien ihmisten määrä Helsingissä kasvaa, ja kaupunkisuunnittelu vastaa venepaikkojen kasvavaan tarpeeseen kaavoittamalla uusia venesatamia. Samaan aikaan monet nykyisistä talvisäilytysalueista ovat maankäytön muuttuessa poistumassa talvisäilytyskäytöstä. Uusien venesatamien veneilijöille ei ole pystytty osoittamaan talvisäilytyspaikkoja, ja epäsuhta venepaikkojen ja talvisäilytyspaikkojen välillä kasvaa.

Kaupunginjohtaja on keväällä 2015 asettanut työryhmän selvittämään veneiden talvisäilytyksen tulevaisuutta Helsingissä. Työryhmään kuuluvat edustajat liikuntavirastosta, kaupunkisuunnitteluvirastosta, kiinteistövirastosta, rakennusvirastosta ja Helsingin veneseurojen neuvottelukunnasta (Helvene).

Sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastauksen jälkeen työryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja valmistellut veneiden talvisäilytystä koskevan raporttiluonnoksen, joka on tällä hetkellä lausunkierroksella. Raportin valmistuttua työryhmä esittelee sen kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

29.03.2016

Sj/1

Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite veneiden talvisäilytyksestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 12.06.2015 § 13

HEL 2015-003468 T 10 01 01 03

Päätös

Sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti antaa veneiden talvisäilytystä koskevaan kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Helsingin kaupungin alueella on lähes 15 000 venepaikkaa, joista noin 12 100 on kaupungin hallinnoimissa venesatamissa. Sekä kaupungin venepaikkojen että talvisäilytysalueiden ylläpito kuuluu liikuntaviraston merellisten palvelujen osastolle, ja sen talvisäilytysalueilla on säilytyspaikka noin 6 000 veneelle. Kaupungin ylläpitämien talvisäilytysalueiden lisäksi yritysten toimitiloissa on tarjolla noin 1 000 talvisäilytyspaikkaa. Helsingissä on siis jo nykyisellään noin 8 000 venettä, joille ei ole tarjolla talvisäilytyspaikkaa kaupungin alueella. Jonkin verran veneitä säilytetään kiinteistöjen pihdoilla, mutta valtaosa ilman talvisäilytyspaikkaa olevista veneistä joudutaan kuljettamaan muualle talviajaksi.

Veneilyä harrastavien ihmisten määrä Helsingissä kasvaa, ja kaupunkisuunnittelu vastaa venepaikkojen kasvavaan tarpeeseen kaavoittamalla uusia venesatamia. Samaan aikaan monet nykyisistä talvisäilytysalueista ovat maankäytön muuttuessa poistumassa talvisäilytyskäytöstä. Uusien venesatamien veneilijöille ei ole pystytty osoittamaan talvisäilytyspaikkoja, ja epäsuhta venepaikkojen ja talvisäilytyspaikkojen välillä kasvaa.

Liikuntavirasto on kaupunginjohtajan toimeksiannosta perustanut työryhmän selvittämään veneiden talvisäilytyksen tulevaisuutta Helsingissä. Työryhmään kuuluu edustajat kaupunkisuunnitteluvirastosta, kiin-

teistövirastosta, rakennusvirastosta ja Helsingin veneseurojen neuvottelukunnasta (Helvene). Työryhmän yhdyshenkilönä on venesatamapäällikkö Ari Maunula liikuntaviraston merellisten palvelujen osastolta.

Päätöksen perustelut

***** on 18.3.2015 tekemässään kunnan asukkaan aloitteessa ehdottanut, että parhaiten kaupunkirakenteeseen kytketyt venevarastoalueet osoitetaan asutuskäyttöön ja samalla osoitetaan veneille uudet säilytysalueet vähemmän arvokkailta paikoilta. Vertailukohtana aloitteen tekijä mainitsee Espoon vastaavat suunnitelmat.

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liikuntavirasto 21.5.2015

HEL 2015-003468 T 10 01 01 03

Pauli Saloranta ehdottaa, että Helsingissä osoitetaan parhaiten kaupunkirakenteeseen kytketyt venevarastoalueet asutuskäyttöön ja samalla osoitetaan veneille uudet säilytysalueet vähemmän arvokkailta paikoilta Espoon toimintamallin mukaisesti.

Liikuntavirasto vastaa Helsingissä sekä venepaikoista että talvisäilytysalueista. Kaupungin hallinnoimissa venesatamissa on noin 12 100 venepaikkaa ja yhteensä muiden toimijoiden kanssa Helsingissä on lähes 15 000 venepaikkaa. Talvisäilytysalueilla voidaan noin 6 000 venettä ja yritysten toimitiloissa noin 1 000 venettä. Helsingissä on siis jo nyt noin 8 000 venettä, joiden talvisäilyttäminen Helsingissä on hankalaa. Jonkin verran veneitä säilytetään kiinteistöjen pihalla, mutta valtaosa näistä veneistä joudutaan jo nyt kuljettamaan muualle talviksi.

Veneilyä harrastavien ihmisten lukumäärä Helsingissä kasvaa koko ajan, joten kaupunkisuunnittelu vastaa tähän tarpeeseen kaavoittamalla kaupunkiin uusia venesatamia. Venemäärä Helsingissä siis kasvaa koko ajan. Samaan aikaan monet nykyisistä talvisäilytysalueista ovat maankäytön muuttuessa poistumassa talvisäilytyskäytöstä eikä uusien venesatamien veneilijöille ole pystytty osoittamaan talvisäilytyspaikkoja. Epäsuhta venepaikkojen ja talvisäilytyspaikkojen välillä siis kasvaa edelleen.

Helsingiläiset veneseurat ovat huolestuneina tästä kehityksestä olleet yhteydessä kaupungin johtoon ja niinpä ylipormestari Jussi Pajusen toi-

29.03.2016

Sj/1

meksiannosta liikuntavirasto on perustanut yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, rakennusviraston sekä Helsingin Veneseurojen Neuvottelukunnan (Helvene) kanssa työryhmän selvittämään veneiden talvisäilytyksen tulevaisuutta Helsingissä. Työryhmä on selvillä myös Espoon kaupungin asiaa koskevista hankkeista. Työryhmän yhdyshenkilö on venesatamapäällikkö Ari Maunula.

Anssi Rauramo

Lisätiedot

Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

29.03.2016

Sj/2

§ 271

V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite sotaorpojen maksuttomista uintilipuista

HEL 2015-012316 T 12 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite sotaorpojen uintilipuista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on 8.11.2015 tekemässään kunnan asukkaan aloitteessa ehdottanut, että sotaorvoille myönnettäisiin maksuton sisäänpääsy kaupungin uimahalleihin.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimen-

piteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita valtuustossa sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Liikuntalautakunta on 10.12.2015 antanut aloitteen johdosta lausunnon, jossa se ei puolla maksuttomien uintikertojen myöntämistä sotaorvoille. Sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja on 13.1.2016 toimittanut liikuntalautakunnan lausunnon aloitteen tekijälle ja todennut saatekirjeessään seuraavaa:

Arvioiden mukaan sotaorpoja on Suomessa elossa muutamia kymmeniä tuhansia, mutta liikuntavirastolla ei ole käytettävissään tarkkaa tietoa, kuinka paljon tähän ryhmään kuuluvia henkilöitä asuu Helsingissä. Sotaorvoista vain osa on hankkinut sotaorpotunnuksen, joka on ainoa keino osoittaa kuuluvansa ko. ryhmään. Osa sotaorvoista on jo jonkun muun alennusryhmän piirissä liikuntaviraston hallinnoimissa uimahalleissa.

Liikuntaviraston uimahallien sisäänkäymaksut ovat varsin maltilliset. Vuonna 2015 eläkeläisiltä, joihin sotaorpojen ryhmän voidaan olettaa lukeutuvan, peritään Itäkeskuksen uimahallissa 2,70 euron sisäänkäymaksu sekä Pirkkolan ja Jakomäen uimahalleissa 2,50 euron sisäänkäymaksu. Myönteinen kanta aloitteeseen ei liikuntalautakunnan käsityksen mukaan olennaisesti lisäisi eläkeikään kuuluvien helsinkiläisten liikuntamahdollisuuksia tai uimahallien taloudellista saavutettavuutta tässä ryhmässä.

Liikuntaviraston maksuton sisäänkäymys koskee henkilöitä, joilla on rintama-, sotilas- tai rintamapalvelustunnus sekä sotainvalideja. Maksuton sisäänkäymys koskee myös erityisryhmien kuntoutukseen oikeutettuja henkilöitä (eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997 ja 984/2004) nojalla). Liikuntaviraston maksuttomuuskäytäntö kohdistuu samoihin ryhmiin kuin valtiokonttorin sotainvalidien ja rintamaveteraanien etuudet. Maksuttomuutta ei ole perusteltua laajentaa koskemaan uusia ryhmiä, koska sisäänkäymaksut ovat muutoinkin edulliset.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

29.03.2016

Sj/2

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite sotaorpojen uintilipuista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 10.12.2015 § 193

HEL 2015-012316 T 12 03 00

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi seuraavan lausunnon kuntalaisaloitteeseen koskien sotaorpojen uintilippuja.

Liikuntalautakunta ei puolla aloitetta sotaorpojen ilmaisista uintikerroista Helsingin kaupungin uimahalleissa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Minna Ekman, liikunnansuunnittelija, puhelin: 310 87932

§ 272

V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite asunnoista ja liiketiloista Puotilan ostoskeskuksen paikalle

HEL 2015-014376 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kuntalaisaloite, asuntoja ja liiketiloja Puotilan ostoskeskuksen paikalle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** (NN) on 31.12.2015 tekemässään kunnan asukkaan aloitteessa ehdottanut, että Puotilan nykyisen ostoskeskuksen paikalle rakennettaisiin asuntokortteli.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimen-

piteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita valtuustossa sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Aloite on tehty kaupungin palautejärjestelmässä ja myöhemmin kirjattu kunnan asukkaan aloitteeksi. Kaupunkisuunnitteluviraston Puotilan alueen kaavoittamisesta vastaava arkkitehti on vastannut kirjoittajalle 25.1.2016 mm, että Puotilan ostoskeskus on vuokratontilla sijaitseva yksityinen osakeyhtiö, jonka osakaskunta muodostuu pääasiassa liike-tiloissa toimivista yrityksistä. Yhtiö ei ole lähestynyt kaupunkisuunnitteluvirastoa eikä asemakaavamuutoshakemusta ole tehty.

Asiasta on hankittu kaupunginmuseon lausunto, joka ilmenee päätöshistoriasta. Se on toimitettu aloitteen tekijälle tiedoksi. Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja on 16.3.2016 antamassaan vastauksessa todennut lisäksi mm. seuraavaa:

"Olette tehnyt aloitteen siitä, että Puotilan ostoskeskuksen tilalle suunniteltaisiin täydennysrakentamista asuntokorttelin muodossa. Kaupunkisuunnitteluviraston kaavoittajan aiemmasta vastauksesta ilmenee, että ostoskeskuksen omistaa yksityinen yhtiö. Ostoskeskus sijaitsee kaupungilta vuokratulla tontilla. Myös Helsingin kaupunki on noin 20 %:n äänivallalla ostoskeskusyhtiön omistaja. Tontin vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2020 eikä kaupungilla ole sellaisia suunnitelmia, jotka olisivat sopimuksen uusimisen esteenä. Kaupunkisuunnitteluviraston vastauksen jälkeen on saatu kaupunginmuseon lausunto ostoskeskuksen suojeluarvoista. Lausunto on liitteenä. Kaupunginmuseo toteaa kohteen kuuluvan ylimpään suojeluluokkaan siinä inventoinnissa, joka kaupungin kulttuurihistoriallisesti arvokkaista ostoskeskuksista on laadittu.

Kuten kaupunkisuunnitteluviraston kaavoittajakin on jo aiemmin todennut, ostoskeskusyhtiön omasta aktiivisuudesta ja tahtotilasta riippuu miten se haluaa tulevaisuudessa omistamaansa rakennusta kehittää. Jos tällainen aloite sen taholta tehtäisiin, tulisi normaalissa kaavoitusmenettelyssä tutkittavaksi millainen muutos olisi sovitettavissa yhteen rakennuksen todettujen suojeluarvojen kanssa."

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

29.03.2016

Kaj/1

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kuntalaisaloite, asuntoja ja liiketiloja Puotilan ostoskeskuksen paikalle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 16.03.2016 § 24

HEL 2015-014376 T 10 03 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti lähettää aloitteen tekijälle seuraavan vastauksen.

Olette tehnyt aloitteen siitä, että Puotilan ostoskeskuksen tilalle suunniteltaisiin täydennysrakentamista asuntokorttelin muodossa. Kaupunkisuunnitteluviraston kaavoittajan aiemmasta vastauksesta ilmenee, että ostoskeskuksen omistaa yksityinen yhtiö. Ostoskeskus sijaitsee kaupungilta vuokratulla tontilla. Lisäyksenä totean, että myös Helsingin kaupunki itse on noin viidenneksen äänivallalla ostoskeskusyhtiön omistaja. Tontin vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2020 eikä kaupungilla ole ainakaan toistaiseksi ollut sellaisia suunnitelmia, jotka olisivat sopimuksen uusimisen esteenä. Kaupunkisuunnitteluviraston vastauksen jälkeen on saatu kaupunginmuseon lausunto ostoskeskuksen suojeluarvoista. Lausunto on liitteenä. Kaupunginmuseo toteaa kohteen kuuluvan ylimpään suojeluluokkaan siinä inventoinnissa, joka kaupungin kulttuurihistoriallisesti arvokkaista ostoskeskuksista on laadittu.

Kuten alueen kaavoittajakin on jo aiemmin todennut, ostoskeskusyhtiön omasta aktiivisuudesta ja tahtotilasta riippuu miten se haluaa tulevaisuudessa omistamaansa rakennusta kehittää. Jos tällainen aloite sen taholta tehtäisiin, tulisi normaalissa kaavoitusmenettelyssä tutkittavaksi millainen muutos olisi sovitettavissa yhteen rakennuksen todettujen suojeluarvojen kanssa.

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 29.1.2016

HEL 2015-014376 T 10 03 03

Kaupunginhallituksen lausuntopyyntö 5.1.2016

Kuntalaisaloitteessa esitetään Puotilan ostoskeskuksen purkamista ja sen tilalle rakennettavaksi asuntoja ja liiketiloja. Kaupunginmuseon arvio aloitetta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Kaupunginmuseon ostoskeskusinventoinnissa (Ostari lähiön sydän 2004) selvitettiin helsinkiläisten ostokeskusten rakennushistoriaa. Inventoinnissa myös arvotettiin inventoidut ostoskeskukset arkkitehtuurinsa, säilyneisyytensä ja ympäristöarvojensa perusteella.

Puotilan ostoskeskus (Klaavuntie 11- Rusthollarintie 2) valmistui vuonna 1961. Arkkitehti Erkki Karvisen suunnittelemaa rakennusta on vuosien mittaan muutettu jonkin verran, jolloin siitä on tullut hieman umpinaisempi. Valkoisen otsalistan ja sisään vedetyn lasisen julkisivun tuoma ilme on horisontaalinen. Kaupunginmuseon inventoinnissa Puotilan ostoskeskus arvotettiin korkeimpaan 1-luokkaan perusteena rakennuksen erittäin harkittu ja viimeistely arkkitehtuuri. Säilyneisyysarvoiltaan se todettiin melko hyväksi ja ympäristön kannalta merkittäväksi osaksi ympäröivää asuinalueita. Rakennus on kulttuurihistoriallisesti tärkeä osa Puotilan rakennettua ympäristöä.

Valitettavaa on, että tällä hetkellä rakennuksessa on runsaasti tyhjää liiketilaa. Sen vuoksi rakennuksen yleisilme on apea. Puotilan ostoskeskus tarvitsee kunnostamista ja uusia toimijoita. Mahdollista pienimuotoista täydennysrakentamista voi tutkia ostoskeskuksen liikeosan luoteispuolelle, vanhan talonmiehen asunnon paikalle.

Kaupunginmuseon tekemä arvio Puotilan ostoskeskuksen rakennustaiteellisista, säilyneisyys- ja ympäristöarvoista on säilynyt ennallaan. Vaikka sen ympäristö on jonkin verran muuttunut täydennysrakentamisen takia, ostoskeskus on säilyttänyt oman keskeisen asemansa ympäristössään. Sen selkeä 1960-luvun liikearkkitehtuuri onnistuneella tavalla liittyy sekä oman aikakautensa asuntorakentamiseen että uudempaan täydennysrakentamiseen Puotilassa.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

29.03.2016

Kaj/2

§ 273

V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite suomalaisen muotoilun edistämisestä maankäytön suunnittelun, kaavoituksen sekä rakennushankkeiden luvituksen ja toteutuksen yhteydessä

HEL 2015-011354 T 10 03 08

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kunnan asukkaan aloite 17.10.2015
- 2 Asemakaavan muutos
- 3 Rakennuslautakunnan lausunto
- 4 Muotoilu kaupungin toimintakentässä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

*****

on 17.10.2015 tekemässään kunnan asukkaan aloitteessa esittänyt, että Helsinki pääkaupunkina hyvässä yhteistyössä suomalaisten muotoilupiirien kanssa ja viimekädessä yksin / omin toimin ryhtyy maankäytön suunnittelussa, kuten asemakaavoituksen ja rakennushankkeiden luvituksen sekä toteutuksen yhteydessä edistämään nykyistä aktiivisemmin suomalaisen muotoilun hyödyntämistä.

Aloitteen mukaan muotoilu sinänsä on ymmärrettävä tässä yhteydessä hyvin laajana käsitteenä. Yksi esimerkki suomalaisesta muotoilun tuot-

teesta viime vuosilta on vaikka graafinen betoni, jonka laajempaa käyttöä muiden muotoilutuotteiden ohella em. yhteydessä voisi aktiivisemmin tavoitella.

Aloitteen tekijä on myöhemmin pyytänyt lisäämään aloitteeseensa esimerkkinä Oulun Matkakeskusta koskevan asemakaavan muutoksen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Aloitteesta on saatu päätöshistoriasta ja liitteistä ilmenevät kiinteistölautakunnan, rakennuslautakunnan, kaupunkisuunnitteluviraston, kaupungin taidemuseon ja rakennusviraston lausunnot. Aloitteesta on lisäksi oltu yhteydessä kaupunginkanslian elinkeino-osastoon sekä talous- ja suunnitteluosastoon.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja vastasi aloitteen tekijälle kirjeellään 23.3.2016 ja nojautui vastauksessaan lausunnoissa esitettyihin johtopäätöksiin. Vastaus ilmenee päätöshistoriasta.

Vastauksessa todettiin, että kuntalaisaloitteessa esitetty toive muotoilun edistämisestä on periaatteessa kannatettava tavoite. Muotoilu on tunnistettu kaupungin nykyisessä strategiassa merkittäväksi uudistumisen keinoksi, joka vaikuttaa kaupungin kilpailukykyyn. Muotoilu oli näkyvästi esillä erityisesti World Design Capital vuoden 2012 aikana. Strategiaohjelmaan 2013 - 2016 on kirjattu seuraavaa: ”Helsinki vahvistaa asemaansa muotoilun suurkaupunkina käyttämällä muotoilua kaupungin uudistamisessa ja palveluiden kehittämisessä”. Muotoilu on nostettu myös yhdeksi Helsingin avaintoimialoista, jota tuetaan mm. erilaisten kehittämishankkeiden kautta.

Viimeaikaisista hankkeista merkittävin on ollut vuoden 2015 lopussa päättynyt Toimiva kaupunki –hanke. Hankkeen kaupunkimuotoilijat kehittivät yhteensä noin 60 hanketta palvelumuotoilun keinoin. Esimerkkinä rakennushankkeisiin liittyvä Staran Siisti työmaa –hanke (<http://www.muotoilutarinat.fi/fi/projekti/stara-helen/>). Kokemuksia palvelumuotoilun käytöstä on myös mm. fyysisten rakennusten ja palvelujen yhteensovittamisen ja lähiöiden kehittämisen osalta. Kokemuksia on levitetty mm. Muotoilutarinat.fi –verkkojulkaisun kautta sekä teemmällä yhteistyötä jo yli 10 vuotta Helsinki Design Weekin kanssa. Suomalaisen muotoiluorganisaatioiden kanssa tehtävästä kehitystyöstä esimerkkinä on Ornamon käynnissä oleva palvelumuotoilun hankintakäytäntöjen kehittäminen.

Kaupungin on toiminnassaan kuitenkin otettava huomioon lainsäädäntö, joka asettaa omat rajoituksensa nimenomaan suomalaisen muotoilun edistämiseen aloitteessa esitetyllä tavalla. Näitä rajoituksia käsitellään tarkemmin liitteenä olevassa rakennuslautakunnan lausunnossa.

Vastauksessa todettiin lisäksi, että maankäytön suunnittelun osalta aloitteessa esitetyt näkökohdat kuuluvat kaavoitusjärjestelmässä lähinnä asemakaavoitusvaiheeseen. Asemakaavaa koskevat maankäyttö- ja rakennuslain 54 § sisältövaatimukset eivät varsinaisesti tunnista aloitteessa esitettyä, määrätyllä tavalla täsmennettävää pyrkimystä edistää nimenomaan kotimaista muotoilua. Asemakaavaan voidaan kyllä sisällyttää esim. määräyksiä, jotka koskevat tietynlaisen materiaalin käyttämistä. Tästä on esimerkkinä Honkasuon asemakaava, jossa edellytettiin puumateriaalin käyttämistä.

Rakennushankkeitten luvituksen osalta vastauksessa todettiin, että rakennusluvan harkinta on oikeusharkintaista viranomaistoimintaa. Suomalaisen muotoilun edistäminen aloitteen tarkoittamalla tavalla on sille vierasta. Kun luvan edellytykset täyttyvät, tulee lupa myöntää. Yleensä silloinkin, kun asemakaava on määritellyt käytettäväksi tietynlaista rakennusmateriaalia, on käytettävissä lukuisia eri vaihtoehtoja, jotka määräyksen täyttävät. Edellytyksenä ei voi olla, että vain tietyssä maassa valmistettu ja muotoiltu tuote on kelpoinen. Viranomaisen ei voi vaatia käyttämään vain kotimaista rakennustuotetta, jos tarjottu tuote täyttää sille eurooppatasoisesti asetetut vaatimukset, tai muutoin sovellettavat kansallisen tason tuotevaatimukset.

Kaupungin oman rakennuskannan suunnittelussa tavoitteena on varmistaa sekä uudisrakentamisessa että peruskorjauksessa rakentamisen laatu siten, että palvelurakennuksissa voidaan toimia turvallisissa ja terveellisissä olosuhteissa. Rakentamisessa pyritään suosimaan hyviä, kestäviä materiaaleja ja turvallisia, pitkäaikaiskestäviä rakenteita.

Rakennushankkeissa tavoitellaan sekä investointikustannuksiltaan että kestävyydeltään kustannustehokkaita ratkaisuja.

Kaupungin palvelurakennuksissa pyritään myös esteettisesti laadukkaisiin ratkaisuihin. Rakentamisen tekninen ja esteettinen laatu pyritään varmistamaan käyttämällä kaupungin rakennushankkeissa kokeneita ja osaavia suunnittelijoita, jotka valitaan hankintalain edellyttämällä kilpailumenettelyllä.

Kaupunkikuvaa ja julkisten rakennusten ilmettä voidaan elävöittää käyttämällä mm. julkisivuissa aloitteen tekijän esittämää graafista betonia tai liittämällä julkisivuihin muuhun materiaaliin työstettyjä aiheita. Julkisivuihin on myös joissakin kohteissa liitetty taidetta. Tämän tulee tapahtua rakennuksen pääsuunnittelijan johdolla ja yhteistyössä kaupungin taidemuseon kanssa.

Asemakaavassa voidaan myös edellyttää esimerkiksi julkiselta kaupunkitalalta tiettyä laatutasoa tai alueen yhtenäistä ilmettä. Niitä pystytään toteuttamaan jatkosuunnittelussa juuri muotoilun keinoin.

Yleisten alueiden suunnittelussa pyrkimyksenä ovat esteettisesti ja rakenteellisesti laadukkaat ja toimivat ratkaisut, jotka ovat kestäviä ja konkreettisesti mielekkäitä. Parhaiksi todetut ratkaisut ja materiaalit kootaan eri hallintokuntien kanssa yhteistyössä laadittavaan kaupunkitilaohjeeseen eli designmanuaaliin, joka valmistuu vuoden 2016 aikana.

Ohje on avoin ja päivittyvä. Se mahdollistaa nykykäytännön mukaisesti myös uusien innovatiivisten tuotteiden sekä materiaalien käytön yleisillä alueilla eikä rajoita suunnittelijoiden vapautta silloin, kun ohjeesta poikkeaville ratkaisuille on tarvetta.

Vastauksen johtopäätöksenä todettiin, että kotimaisen muotoilun edistäminen myös rakentamisessa on kannatettava pyrkimys. Edistäminen toteutuu parhaiten, kun alan teollisuus käyttää hyväksi suomalaisia muotoilijoita ja tuottaa korkealaatuisia, mutta samalla kilpailukykyisiä tuotteita. Muissa maissa suunnitellut ja valmistetut rakennustuotteet eivät aina parhaalla mahdollisella tavalla sovellu suomalaiseen rakentamiseen esimerkiksi ilmastollisista syistä johtuen. Euroopan unionin perusperiaatteita on tavaroiden vapaa liikkuvuus ja kaupan teknisten esteiden poistaminen. Tuotteet kilpailevat ominaisuuksiensa, laatunsa ja hintojensa kautta. Viranomaiset eivät voi asettaa säännöksiin perustamattomia esteitä muiden maiden tuotteille silloin kun ne täyttävät asetetut vaatimukset.

Helsingin kaupunki suurena maanomistajana voi vaikuttaa korkealaatuisen muotoilun käyttämiseen myös tontinluovutuksen keinoin. Tällöin-

kään ei voi kuitenkaan eri toimijoita perusteettomasti ja epätasapuolisesti syrjiä.

Kaupunki näkee myös palvelumuotoilun tärkeänä osana muotoilun kenttää. Helsinki on yli 10 vuoden ajan tuonut muotoiluosaamista osaksi kaupungin kehittämistä, kansainvälistä profiilia ja kilpailukykyä. Tämän työn seurauksena Helsinki on saanut kansainvälisen UNESCO City of Design -nimityksen. Tätä työtä on tarkoitus jatkaa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kunnan asukkaan aloite 17.10.2015
- 2 Asemakaavan muutos
- 3 Rakennuslautakunnan lausunto
- 4 Muotoilu kaupungin toimintakentässä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 23.03.2016 § 27

HEL 2015-011354 T 10 03 08

Päätös

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti lähettää kirjeen kirjoittajalle seuraavan vastauksen:

Suomalaisen muotoilun edistämistä maankäytön suunnittelun, kaavoituksen, luvituksen ja rakennushankkeiden toteutuksen yhteydessä on tekemänne aloitteen johdosta selvitetty eri hallintokuntien kanssa yhteistyössä.

Asiasta on oltu yhteydessä kaupunginkanslian elinkeino-osastoon sekä talous- ja suunnitteluosastoon ja siitä on saatu kaupunkisuunnitteluvi-

raston, kaupungin taidemuseon, kiinteistölautakunnan, rakennuslautakunnan ja rakennusviraston lausunnot.

Aloitteessa esitetty toive muotoilun edistämisestä on periaatteessa kannatettava tavoite.

Muotoilu on tunnistettu kaupungin nykyisessä strategiassa merkittäväksi uudistumisen keinoksi, joka vaikuttaa kaupungin kilpailukykyyn. Muotoilu oli näkyvästi esillä erityisesti World Design Capital vuoden 2012 aikana. Strategiaohjelmaan 2013 - 2016 on kirjattu seuraavaa: "Helsinki vahvistaa asemaansa muotoilun suurkaupunkina käyttämällä muotoilua kaupungin uudistamisessa ja palveluiden kehittämisessä". Muotoilu on nostettu myös yhdeksi Helsingin avaintoimialoista, jota tuetaan mm. erilaisten kehittämishankkeiden kautta.

Viimeaikaisista hankkeista merkittävin on ollut vuoden 2015 lopussa päättynyt Toimiva kaupunki –hanke. Hankkeen kaupunkimuotoilijat kehittivät yhteensä noin 60 hanketta palvelumuotoilun keinoin. Esimerkkinä rakennushankkeisiin liittyvä Staran Siisti työmaa –hanke (<http://www.muotoilutarinat.fi/fi/projekti/stara-helen/>). Kokemuksia palvelumuotoilun käytöstä on myös mm. fyysisten rakennusten ja palvelujen yhteensovittamisen ja lähiöiden kehittämisen osalta. Kokemuksia on levitetty mm. Muotoilutarinat.fi –verkkojulkaisun kautta sekä tekeillä yhteistyötä jo yli 10 vuotta Helsinki Design Weekin kanssa. Suomalaisen muotoiluorganisaatioiden kanssa tehtävästä kehitystyöstä esimerkkinä on Ornamon käynnissä oleva palvelumuotoilun hankintakäytäntöjen kehittäminen.

Kaupungin on toiminnassaan kuitenkin otettava huomioon lainsäädäntö, joka asettaa omat rajoituksensa nimenomaan suomalaisen muotoilun edistämiseen aloitteessa esitetyllä tavalla. Näitä rajoituksia käsitellään tarkemmin liitteenä olevassa rakennuslautakunnan lausunnossa.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus

Aloitteessa esitetyt näkökohdat kuuluvat kaavoitusjärjestelmässä lähinnä asemakaavoitusvaiheeseen. Asemakaavaa koskevat maankäyttö- ja rakennuslain 54 § sisältövaatimukset eivät varsinaisesti tunnista aloitteessa esitettyä, määrättyllä tavalla täsmennettävää pyrkimystä edistää nimenomaan kotimaista muotoilua.

Asemakaavaan voidaan kyllä sisällyttää esim. määräyksiä, jotka koskevat tietynlaisen materiaalin käyttämistä. Tästä on esimerkkinä Honkasuon asemakaava, jossa edellytettiin puumateriaalin käyttämistä.

Vaikka asemakaavassa harvemmin määrätään suoraan muotoiluun liittyvistä asioista, esimerkiksi julkiselta kaupunkitilalta edellytetään ase-

makaavamääräyksissä tiettyä laatutasoa tai alueen yhtenäistä ilmettä. Niitä pystytään toteuttamaan jatkosuunnittelussa juuri muotoilun keinoin. Alueen asemakaavoittaja on mukana yhteistyössä suunnittelun tarkemmissa vaiheissa. Kaavoittaja-arkkitehti on monissa tapauksissa ollut aktiivisena osapuolena edistämässä esimerkiksi ympäristötaiteen tai yhtenäisesti muotoillun julkisen ilmeen toteutumista. Esimerkkinä yhteistyöstä jatkosuunnittelun aikana voidaan mainita Pasilan keskuskortteleiden designmanuaali, joka on toteutettu rakennusviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteistyönä. Designmanuaalissa määritellään kadunkalusteisiin, valaistukseen ym. julkiseen tilaan liittyvää kaupunkimuotoilua.

Aloitteessa viitataan Oulun matkakeskuksen asemakaavaan, jossa on määräys:

- rakennusten pääasiallisen julkisivumateriaalin tulee olla vaalea ja niiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota jalankulkijan näkökulmaan ja varmistaa että rakennusten maantasokerros muodostaa miellyttävää ja vaihtelevaa kaupunkikuvaa. Toivottavaa on, että julkisivujen suunnittelun yhteydessä tutkitaisiin mahdollisuus pohjoissuomalaisen muotoilun tuotteiden hyväksikäyttämiseen julkisivujen elävöittämiseksi.

Helsingissä edellä esitetyn kaltaisia tavoitteellisen tason asemakaavamääräyksiä ei käytetä. Vastaavissa aihepiireissä (esimerkiksi aloitteessa mainittu graafisen betonin käyttö) tavoitteeseen voidaan ohjata joko asemakaavan selostuksessa tai asemakaavan liitteenä esitettävissä toteutusta ohjaavissa korttelikorteissa(aiemmin rakentamistapaohjeissa), mutta yleensä vastaaviin tavoitteisiin ohjataan yhteistyössä eri osapuolten kanssa kaavoitusta seuraavissa suunnitteluvaiheissa.

Liikennesuunnitteluun liittyvä muotoilu liittyy yleensä muiden hallintokuntien hankkeisiin kuten rakennusviraston katusuunnitelmiin tai Helsingin seudun liikenteen (HSL) joukkoliikennesuunnitteluun, mutta kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelijat ja kaavoittajat ovat mukana yhteistyössä. Esimerkiksi hyvän opastuksen suunnittelussa muotoilu näkyy kylttien ja grafiikan ilmeen lisäksi selkeytenä ja sujuvuutena ja tilan helppona hahmottamisena. Kampin joukkoliikenneterminaalien ja kauppakeskuksen suunnittelun aikana opastuksen suunnittelusta vastasi liikennesuunnittelijoiden ja muotoilijoiden tiimi.

Myös kaupunkisuunnittelussa käytetään palvelumuotoilua. Kaavoitukseen liittyvissä vuorovaikutusprosesseissa hyödynnetään muotoilun käyttämiä menetelmiä, jotta asukkaat voivat paremmin olla mukana suunnittelussa ja vaikuttamassa lopputulokseen, mistä Helsingin uu-

dessa yleiskaavaehdotuksessa asukastyöpajoissa työskentely on hyvä esimerkki.

Rakennushankkeiden luvitus

Rakennusluvan myöntämisedellytyksistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 19 luvussa. Perussäännös, silloin kun kysymys on asemakaava-alueesta, on lain 135 §. Sen mukaan luvan edellytyksenä on muun muassa, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen ja rakentaminen täyttää sille maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:ssä sekä muut em. lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset.

Rakennusluvan harkinta on oikeusharkintaista viranomaistoimintaa. Suomalaisen muotoilun edistäminen aloitteen tarkoittamalla tavalla on sille vierasta. Kun luvan edellytykset täyttyvät, tulee lupa myöntää. Yleensä silloinkin, kun asemakaava on määritellyt käytettäväksi tietynlaisia rakennusmateriaalia, on käytettävissä lukuisia eri vaihtoehtoja, jotka määräyksen täyttävät. Edellytyksenä ei voi olla, että vain tietyssä maassa valmistettu ja muotoiltu tuote on kelpoinen.

Mitä edellä on todettu luvituksesta, pätee myös rakennushankkeen toteutusvaiheeseen.

Rakennustuotteita koskee Euroopan unionin asetus (305/2011). Asetuksella, joka on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, edistetään rakennustuotteiden sisämarkkinoita. Kansallista rakennustuotteiden hyväksymismenettelyä on voitu 1.7.2013 jälkeen käyttää ainoastaan sellaisille rakennustuotteille, joille ei ole määritelty Euroopan tasoista harmonisoitua tuotestandardia tai eurooppalaista teknistä arviointia (ETA). Noin 80 prosenttia markkinoilla olevista rakennustuotteista kuuluu CE-merkintävelvollisuuden piiriin. Silloin kun CE-merkintää ei voi rakennustuotteessa käyttää, sovelletaan lakia eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä (954/2012).

Viranomaisen ei toisin sanoen voi vaatia käyttämään vain kotimaista rakennustuotetta, jos tarjottu tuote täyttää sille eurooppatasoisesti asetetut vaatimukset tai muutoin sovellettavat kansallisen tason tuotevaatimukset.

Rakennushankkeiden toteutus

Muotoilun edistämisen edellytyksenä on hyvä yhteistyö kaupungin eri organisaatioiden, rakennuttajien ja suunnittelijoiden kanssa.

Toimitilojen hankkiminen ja toteuttaminen kaupungin virastojen tarpeisiin on pääsääntöisesti kiinteistöviraston tilakeskuksen vastuulla lukuun

ottamatta liikuntaviraston, pelastuslaitoksen, Korkeasaaren eläintarhan sekä liikelaitosten hankkeita. Tilakeskus myös vastaa hallinnassaan olevien kiinteistöjen perusparannuksista ja kunnossapidosta.

Tilakeskuksen tavoitteena on varmistaa sekä uudisrakentamisessa että peruskorjauksessa rakentamisen laatu siten, että palvelurakennuksissa voidaan toimia turvallisissa ja terveellisissä olosuhteissa. Tilakeskus pyrkii suosimaan rakentamisessa hyviä, kestäviä materiaaleja ja turvallisia, pitkäaikaiskestäviä rakenteita. Rakennushankkeissa tavoitellaan sekä investointikustannuksiltaan että kestävyydeltään kustannustehokkaita ratkaisuja.

Kaupungin palvelurakennuksissa pyritään myös esteettisesti laadukkaisiin ratkaisuihin. Julkisten rakennusten tulee erottua kaupunkirakenteesta ja ilmentää käyttötarkoitustaan. Tähän voidaan vaikuttaa rakennuksen yleishahmolla ja myös julkisivujen käsittelyllä.

Rakentamisen tekninen ja esteettinen laatu pyritään varmistamaan käyttämällä kaupungin rakennushankkeissa kokeneita ja osaavia suunnittelijoita, jotka valitaan hankintalain edellyttämällä kilpailumenettelyllä.

Kaupunkikuvaa ja julkisten rakennusten ilmettä voidaan elävöittää käyttämällä mm. julkisivuissa aloitteen tekijän esittämää graafista betonia tai liittämällä julkisivuihin muuhun materiaaliin työstettyjä aiheita. Julkisivuihin on myös joissakin kohteissa liitetty taidetta. Tämän tulee tapahtua rakennuksen pääsuunnittelijan johdolla ja yhteistyössä kaupungin taidemuseon kanssa. Ratkaisujen tulee kuitenkin aina olla sellaisia, että ne ovat kestäviä, huollettavia ja kokonaistaloudellisesti perusteltuja.

Suomalaista muotoilua voidaan esimerkiksi edistää hankkeissa, joissa yksi prosentti rakennusmäärärahoista sijoitetaan taiteeseen. HAM Helsingin taidemuseo on useissa ko. hankkeissa esittänyt muotoilun edustajia kohteiden taiteilijoiksi.

Yleisten alueiden suunnittelu ja toteutus

Rakennusvirasto hallinnoi yleisiä alueita, kuten katuja, puistoja ja aukioita. Viraston vastaa niiden suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja ylläpidosta.

Suunnittelussa pyrkimyksenä ovat esteettisesti ja rakenteellisesti laadukkaat ja toimivat ratkaisut, jotka ovat kestäviä ja kokonaistaloudellisesti mielekkäitä. Koko kaupungin parhaiksi todetut ratkaisut ja materiaalit kootaan julkisissa ulkotiloissa toimivien hallintokuntien ja liikelaitosten yhteistyössä laadittavaan kaupunkitilaohjeeseen eli designmanuaaliin, joka valmistuu vuoden 2016 aikana.

Kaupunkitilaohje vahvistaa Helsingin ominaispiirteitä. Se määrittelee tunnistettavan Helsinki-ilmeen, jolle on ominaista myös suomalaisen muotoilun ja korkean laadun edistäminen. Ohje on avoin ja päivittyvä. Se mahdollistaa nykykäytännön mukaisesti myös uusien innovatiivisten tuotteiden sekä materiaalien käytön yleisillä alueilla eikä rajoita suunnittelijoiden vapautta silloin, kun ohjeesta poikkeaville ratkaisuille on tarvetta.

Lopuksi

Kotimaisen muotoilun edistäminen myös rakentamisessa on kannattava pyrkimys. Edistäminen toteutuu parhaiten, kun alan teollisuus käyttää hyväksi suomalaisia muotoilijoita ja tuottaa korkealaatuisia, mutta samalla kilpailukykyisiä tuotteita. Muissa maissa suunnitellut ja valmistetut rakennustuotteet eivät aina parhaalla mahdollisella tavalla sovellu suomalaiseen rakentamiseen esimerkiksi ilmastollisista syistä johtuen. Euroopan unionin perusperiaatteita on tavaroiden vapaa liikkuvuus ja kaupan teknisten esteiden poistaminen. Tuotteet kilpailevat ominaisuuksiensa, laatunsa ja hintojensa kautta. Viranomaiset eivät voi asettaa säännöksiin perustumattomia esteitä muiden maiden tuotteille silloin kun ne täyttävät asetetut vaatimukset.

Helsingin kaupunki suurena maanomistajana voi vaikuttaa korkealaatuisen muotoilun käyttämiseen myös tontinluovutuksen keinoin. Tällöinkään ei voi kuitenkaan eri toimijoita perusteettomasti ja epätasapuolisesti syrjiä.

Kaupunki näkee myös palvelumuotoilun tärkeänä osana muotoilun kenttää. Helsinki on yli 10 vuoden ajan tuonut muotoiluosaamista osaksi kaupungin kehittämistä, kansainvälistä profiilia ja kilpailukykyä. Tämän työn seurauksena Helsinki on saanut kansainvälisen UNESCO City of Design -nimityksen. Tätä työtä on tarkoitus jatkaa.

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 28.01.2016 § 28

HEL 2015-011354 T 10 03 08

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kuntalaisaloitteesta koskien suomalaisen muotoilun edistämistä maankäytön suunnittelun, kaavoituksen, luvituksen ja rakennushankkeiden toteutuksen yhteydessä seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Tavoitteet rakennushankkeiden toteutuksessa

Toimitilojen hankkiminen ja toteuttaminen kaupungin virastojen tarpeisiin on pääsääntöisesti kiinteistöviraston tilakeskuksen vastuulla lukuun ottamatta liikuntaviraston, pelastuslaitoksen, Korkeasaaren eläintarhan sekä liikelaitosten hankkeita. Tilakeskus myös vastaa hallinnassaan olevien kiinteistöjen perusparannuksista ja kunnossapidosta.

Tilakeskuksen tavoitteena on varmistaa sekä uudisrakentamisessa että peruskorjauksessa rakentamisen laatu siten, että palvelurakennuksissa voidaan toimia turvallisissa ja terveellisissä olosuhteissa. Tilakeskus pyrkii suosimaan rakentamisessa hyviä, kestäviä materiaaleja ja turvallisia, pitkäaikaiskestäviä rakenteita. Rakennushankkeissa tavoitellaan sekä investointikustannuksiltaan että kestävyydeltään kustannustehokkaita ratkaisuja.

Kaupungin palvelurakennuksissa pyritään myös esteettisesti laadukkaisiin ratkaisuihin. Julkisten rakennusten tulee erottua kaupunkirakenteesta ja ilmentää käyttötarkoitustaan. Tähän voidaan vaikuttaa rakennuksen yleishahmolla ja myös julkisivujen käsittelyllä.

Rakentamisen tekninen ja esteettinen laatu pyritään varmistamaan käyttämällä kaupungin rakennushankkeissa kokeneita ja osaavia suunnittelijoita, jotka valitaan hankintalain edellyttämällä kilpailumenettelyllä.

Kaupunkikuvaa ja julkisten rakennusten ilmettä voidaan elävöittää käyttämällä mm. julkisivuissa aloitteen tekijän esittämää graafista betonia tai liittämällä julkisivuihin muuhun materiaaliin työstettyjä aiheita. Julkisivuihin on myös joissakin kohteissa liitetty taidetta. Tämän tulee tapahtua rakennuksen pääsuunnittelijan johdolla ja yhteistyössä kaupungin taidemuseon kanssa. Ratkaisujen tulee kuitenkin aina olla sellaisia, että ne ovat kestäviä, huollettavia ja kokonaistaloudellisesti perusteltuja.

Käsittely

28.01.2016 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Joonas Pulkkinen: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 4. kappaleeseen lisätään uusi seuraavan sisältöinen viimeinen virke: Kiinteistölautakunta kuitenkin toteaa, että suomalaista innovatiivista rakentamista ja uutta designia, suunnittelua ja muotoilua hyödyntävää rakentamista sekä nämä tekijät huomioon ottavia kilpailumalleja tulisi tulevaisuudessa kehittää laajemmin.

Vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Esittelijä

vs. tilakeskuksen päällikkö
Markku Metsäranta

Lisätiedot

Anneli Nurmi, projektinjohtaja, puhelin: 310 86432
anneli.nurmi(a)hel.fi
Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 15.1.2016

HEL 2015-011354 T 10 03 08

Kaupunginhallitus pyytää kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa kuntalaisaloitteesta, joka koskee suomalaisen muotoilun edistämisestä kaupungin suunnitteluprosesseissa, 29.1.2016 mennessä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että kuntalaisaloitteessa esitetty toive muotoilun edistämisestä on kannatettava tavoite. Muotoilun edistämisen edellytyksenä on hyvä yhteistyö kaupungin eri organisaatioiden, rakennuttajien ja suunnittelijoiden kanssa.

Vaikka asemakaavassa harvemmin määrätään suoraan muotoiluun liittyvistä asioista, esimerkiksi julkiselta kaupunkitilalta edellytetään asemakaavamääräyksissä tiettyä laatutasoa tai alueen yhtenäistä ilmettä. Niitä pystytään toteuttamaan jatkosuunnittelussa juuri muotoilun keinoin. Alueen asemakaavoittaja on mukana yhteistyössä suunnittelun tarkemmissa vaiheissa. Kaavoittaja-arkkitehti on monissa tapauksissa ollut aktiivisena osapuolena edistämässä esimerkiksi ympäristötaiteen tai yhtenäisesti muotoillun julkisen ilmeen toteutumista. Esimerkkinä yhteistyöstä jatkosuunnittelun aikana voidaan mainita Pasilan keskuskortteleiden designmanuaali, joka on toteutettu rakennusviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteistyönä. Designmanuaalissa määritellään kadunkalusteisiin, valaistukseen ym. julkiseen tilaan liittyvää kaupunkimuotoilua.

Kuntalaisaloitteessa viitataan Oulun matkakeskuksen asemakaavaan, jossa on määräys:

- rakennusten pääasiallisen julkisivumateriaalin tulee olla vaalea ja niiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota jalankulkijan näkökulmaan ja varmistaa että rakennusten maantasokerros muodostaa miellyttävää ja vaihtelevaa kaupunkikuvaa. Toivottavaa on, että julkisivujen suunnittelun yhteydessä tutkit-

taisiin mahdollisuus pohjoissuomalaisen muotoilun tuotteiden hyväksikäyttämiseen julkisivujen elävöittämiseksi.

Helsingissä edellä esitetyn kaltaisia tavoitteellisen tason, ei pakollisia asemakaavamerkintöjä ei käytetä, vaan vastaavissa aihepiireissä (esimerkiksi aloitteessa mainittu graafisen betonin käyttö) tavoitteeseen voidaan ohjata joko asemakaavan selostuksessa tai asemakaavan liitteenä esitettävissä toteutusta ohjaavissa korttelikorteissa(aiemmin rakentamistapaohjeissa), mutta yleensä vastaaviin tavoitteisiin ohjataan yhteistyössä eri osapuolten kanssa kaavoitusta seuraavissa suunnitteluvaiheissa.

Liikennesuunnitteluun liittyvä muotoilu liittyy yleensä muiden hallintokuntien hankkeisiin kuten rakennusviraston katusuunnitelmiin tai Helsingin seudun liikenteen (HSL) joukkoliikennesuunnitteluun, mutta kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelijat ja kaavoittajat ovat mukana yhteistyössä. Esimerkiksi hyvän opastuksen suunnittelussa muotoilu näkyy kylttien ja grafiikan ilmeen lisäksi selkeytenä ja sujuvuutena ja tilan helppona hahmottamisena. Kampin joukkoliikenneterminaalien ja kauppakeskuksen suunnittelun aikana opastuksen suunnittelusta vastasi liikennesuunnittelijoiden ja muotoilijoiden tiimi.

Myös kaupunkisuunnittelussa käytetään palvelumuotoilua. Kaavoitukseen liittyvissä vuorovaikutusprosesseissa hyödynnetään muotoilun käyttämiä menetelmiä, jotta asukkaat voivat paremmin olla mukana suunnittelussa ja vaikuttamassa lopputulokseen, mistä Helsingin uudessa yleiskaavaehdotuksessa asukastyöpajoissa työskentely on hyvä esimerkki.

Lisätiedot

Hanna Pikkarainen, projektipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 8.12.2015

HEL 2015-011354 T 10 03 08

Kaupunginhallitus pyytää rakennusviraston lausuntoa kuntalaisaloitteesta, joka koskee muun muassa designin ja graafisen betoninkäytön edistämistä, 29.1.2016 mennessä.

Rakennusvirasto hallinnoin yleisiä alueita, kuten katuja, puistoja ja aukioita. Viraston vastaa niiden suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja ylläpidosta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Suunnittelussa pyrkimyksenä ovat esteettisesti ja rakenteellisesti laadukkaat ja toimivat ratkaisut, jotka ovat kestäviä ja kokonaistaloudellisesti mielekkäitä. Koko kaupungin parhaiksi todetut ratkaisut ja materiaalit kootaan julkisissa ulkotiloissa toimivien hallintokuntien ja liikelaitosten yhteistyössä laadittavaan kaupunkitilaohjeeseen eli designmääliin, joka valmistuu vuoden 2016 aikana.

Kaupunkitilaohje vahvistaa Helsingin ominaispiirteitä. Se määrittelee tunnistettavan Helsinki-ilmeen, jolle on ominaista myös suomalaisen muotoilun ja korkean laadun edistäminen. Ohje on avoin ja päivittyvä. Se mahdollistaa nykykäytännön mukaisesti myös uusien innovatiivisten tuotteiden sekä materiaalien käytön yleisillä alueilla eikä rajoita suunnittelijoiden vapautta silloin, kun ohjeesta poikkeaville ratkaisuille on tarvetta.

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

§ 274

V 13.4.2016, Kunnan asukkaan aloite alueellisten poikkeamisten menetelmien kehittämiseksi korjausrakentamisen helpottamiseksi

HEL 2015-007367 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HEL 2015-007367, kuntalaisaloite, alueellinen poikkeaminen
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 29.9.2015 § 303

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki ryhtyy pikaisesti kehittämään alueellisten poikkeamisten menetelmiä nimenomaan korjausrakentamisen helpottamiseksi.

Aloitteessa viitataan pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelmaan ja hallituksen asuntopoliittisiin linjauksiin, joissa yhdeksi toimenpiteeksi asuntorakentamisen lisäämiseksi on kirjattu "Korjausrakentamisen helpottamiseksi luodaan alueellisten poikkeuslupien menetelmä".

Aloitteessa esitetään että kaupungin tulisi omalta osaltaan olla kehittämässä ja tukemassa tarpeellisten muutosten tekemistä MRL:n alueellista poikkeamista koskeviin säännöksiin. Tällöin myös kaupungille itselleen syntyy valmius olla ensimmäisten joukossa ottamassa käyttöön

korjausrakentamista helpottava alueellisten poikkeuslupien järjestelmä. Tästä olisi hyötyä sekä kaupunkilaisille että kaupungille itselleen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettujen toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettujen toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita valtuustossa sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuunottamatta sallita.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja on vastannut aloitteet tekijälle 23.3.2016. Vastauksessa todetaan mm. seuraavaa:

Ympäristöministeriö on valmistellut maankäyttö- ja rakennuslain muutosta asemakaavasta poikkeamisen käyttöalan laajentamiseksi. Sen rinnalla on valmisteltu poikkeamisvaltaa koskevaa lainmuutosta. Valtioneuvoston 17.12.2015 antaman esityksen (HE 148/2015) mukaan elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksille nykyisin kuuluva poikkeamistoimivalta siirrettäisiin kokonaan kunnille ja alueellisen poikkeamisen soveltamisalaa laajennettaisiin koskemaan myös asemakaava-alueella olemassa olevan liike- ja toimistorakennuksen tilojen muuttamista asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön. Eduskunta on 9.3.2016 hyväksynyt kyseisen valtioneuvoston esityksen ja lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.4.2016.

Valtioneuvoston esitykseen ei sisälly mainintaa korjausrakentamisesta. Alueellisen poikkeamisen edellytyksenä on kuitenkin edelleen, että sillä edistetään olemassa olevien rakennusten käyttöä, kehittämistä ja ylläpitoa.

Kaupunki on lainvalmistelun aikana antanut siitä lausuntonsa ympäristöministeriölle. Kaupunki on pitänyt muutosesitystä poikkeamisen soveltamisalan laajentamiseksi kannatettavana ja katsonut, että päätösvallan siirtäminen ELY-keskuksilta kunnille selkeyttää ja yksinkertaistaa poikkeamisasioiden käsittelyä.

Helsingissä on ollut voimassa ullakkorakentamisen mahdollistava poikkeamispäätös vuodesta 1987 alkaen. Viideksi vuodeksi kerrallaan tehty päätös koski aluksi kantakaupunkia (kaupunginosia 1. - 27.) ja ulotettiin v. 2009 koskemaan koko Helsingin aluetta. Viimeisin ELY- keskuksen myöntämä alueellinen poikkeamispäätös on tehty 4.2.2014.

Päätösvalta alueellisten poikkeamisten osalta siirtyy lainmuutoksen myötä kunnalle. Kaupungin on tarkoitus käyttää lainmuutoksen voimaantulon jälkeen tehtävien alueellisten poikkeamispäätösten valmistelussa hyväksi kaupunkisuunnitteluviraston aikaisemmin hankkimaa kokemusta alueellisen poikkeamisen hakemisesta käytetystä menetelmästä.

Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan aloitteen johdosta ei ole tarvetta ryhtyä erillisiin toimenpiteisiin alueellisten poikkeamisen menetelmien kehittämiseksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HEL 2015-007367, kuntalaisaloite, alueellinen poikkeaminen
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 29.9.2015 § 303

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 23.03.2016 § 26

HEL 2015-007367 T 10 00 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti lähettää kirjeen kirjoittajalle seuraavan vastauksen:

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki ryhtyy pikaisesti kehittämään alueellisten poikkeamisten menetelmiä nimenomaan korjausrakentamisen helpottamiseksi.

Aloitteessa viitataan pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelmaan ja hallituksen asuntopoliittisiin linjauksiin, joissa yhdeksi toimenpiteeksi asuntorakentamisen lisäämiseksi on kirjattu "Korjausrakentamisen helpottamiseksi luodaan alueellisten poikkeuslupien menetelmä".

Aloitteessa esitetään että kaupungin tulisi omalta osaltaan olla kehittämässä ja tukemassa tarpeellisten muutosten tekemistä MRL:n alueellista poikkeamista koskeviin säännöksiin. Tällöin myös kaupungille itselleen syntyy valmius olla ensimmäisten joukossa ottamassa käyttöön korjausrakentamista helpottava alueellisten poikkeuslupien järjestelmä. Tästä olisi hyötyä sekä kaupunkilaisille että kaupungille itselleen.

Kaupunki toteaa, että ympäristöministeriö on valmistellut maankäyttö- ja rakennuslain muutosta asemakaavasta poikkeamisen käyttöalan laajentamiseksi. Sen rinnalla on valmisteltu poikkeamisvaltaa koskevaa lainmuutosta.

Valtioneuvoston 17.12.2015 antaman esityksen (HE 148/2015) mukaan elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksille nykyisin kuuluva poikkeamistoimivalta siirrettäisiin kokonaan kunnille ja alueellisen poikkeamisen soveltamisalaa laajennettaisiin koskemaan myös asemakaava-alueella olemassa olevan liike- ja toimistorakennuksen tilojen muuttamista asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön.

Eduskunta on 9.3.2016 hyväksynyt kyseisen valtioneuvoston esityksen ja lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.4.2016.

Valtioneuvoston esitykseen ei sisälly mainintaa korjausrakentamisesta. Alueellisen poikkeamisen edellytyksenä on kuitenkin edelleen, että sillä edistetään olemassa olevien rakennusten käyttöä, kehittämistä ja ylläpitoa.

Kaupunki on lainvalmistelun aikana antanut siitä lausuntonsa ympäristöministeriölle. Kaupunki on pitänyt muutosesitystä poikkeamisen soveltamisalan laajentamiseksi kannatettavana ja katsonut, että päätösvallan siirtäminen ELY-keskuksilta kunnille selkeyttää ja yksinkertaistaa poikkeamisasioiden käsittelyä.

Aloitteessa esitettyä poikkeamismenetelmien kehittämistä on selvitetty yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa ja siitä on saatu kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusvalvontaviraston lausunnot. Niiden pohjalta voidaan todeta seuraavaa:

Helsingissä on ollut voimassa ullakkorakentamisen mahdollistava poikkeamispäätös vuodesta 1987 alkaen. Viideksi vuodeksi kerrallaan tehty päätös koski aluksi kantakaupunkia (kaupunginosia 1. - 27.) ja ulotettiin

v. 2009 koskemaan koko Helsingin aluetta. Viimeisin ELY- keskuksen myöntämä alueellinen poikkeamispäätös on tehty 4.2.2014.

Poikkeamishakemusten valmistelusta on vastannut kaupunkisuunnitteluvirasto. Poikkeamishakemuksen laadinta on toteutettu siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) on säädetty poikkeamismenettelyn osalta. Poikkeamishakemus on, alueen laajuuden vuoksi, kuulutettu kolmessa paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja järjestetty tiedotus- ja keskustelutilaisuus asiasta. Hakemuksesta on hankittu lausunnot niiltä viranomaisilta, joiden toimialaa hakemus koskee. Tämän lisäksi hakemuksen liitteeksi on laadittu rakennuslupamenettelyä koskevat ohjeet ja ullakkorakentamisen kaupunkikuvalliset vyöhykkeet -kartta. Poikkeamishakemuksessa on lisäksi esitetty poikkeamispäätökseen asetettavat ehdot. Hakemus liitteineen on valmisteltu yhteistyössä kaupungin eri viranomaisten kanssa.

Päätösvalta alueellisten poikkeamisten osalta siirtyy lainmuutoksen myötä kunnalle.

Kaupungilla on tarkoitus käyttää lainmuutoksen voimaantulon jälkeen tehtävien alueellisten poikkeamispäätösten valmistelussa hyväksi kaupunkisuunnitteluviraston aikaisemmin hankkimaa kokemusta alueellisen poikkeamisen hakemisesta käytetystä menettelystä.

Kaupungin näkemyksen mukaan aloitteen johdosta ei ole tarvetta ryhtyä erillisiin toimenpiteisiin alueellisten poikkeamisen menetelmien kehittämiseksi.

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 16.10.2015

HEL 2015-007367 T 10 00 00

***** on 17.6.2015 päivätyllä aloitteella esittänyt, että Helsinki ryhtyisi pikaisesti kehittämään alueellisten poikkeamisen menetelmiä nimenomaan korjausrakentamisen helpottamiseksi. Tämä on hänen näkemyksensä mukaan tarpeen hallituksen ohjelman mukaisen tavoitteen nopeaksi toteuttamiseksi ja näin kaupunki omalta osaltaan olisi kehittämässä ja tukemassa tarpeellisten muutosten tekemistä MRL:n alueellista poikkeamista koskeviin säännöksiin.

Aloitteentekijä vetoaa aloitteensa perusteeksi pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelmaan:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

"Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman (Valtioneuvoston tiedonanto eduskunnalle 29.5.2015 nimitetyn pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelmasta) kohdan "TYÖLLISYYS JA KILPAILUKYKY" alakohdan "Asuntorakentamista lisätään" (s.14) mukaan hallitus toimeenpääntee laajan ohjelman asuntorakentamisen lisäämiseksi. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa talouden kasvua ja työllisyyttä, uudistaa asuntokantaa, vastata asuntojen kysyntään, edistää rakennusalan kilpailua, lisätä asumisen valinnanvapautta sekä vastata asuntotarpeen rakenteen muutokseen. Tavoitteen saavuttamiseksi toteutetaan hallituksen asuntopoliittiset linjaukset (liite 4). Liitteen 4. "Asuntopoliittikan toimet" otsikon " Toimet asuntojen tonttutuotannon lisäämiseksi ja rakentamisen kustannusten alentamiseksi" alla on määritelty toimenpiteeksi: "Korjausrakentamisen helpottamiseksi luodaan alueellisten poikkeuslupien menetelmä"

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että koko Helsingin alueella on ollut voimassa ullakkorakentamisen mahdollistava ELY-keskuksen myöntämä alueellinen poikkeamispäätös vuodesta 2009 alkaen. Poikkeamishakemuksen laadinta on toteutettu siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) on säädetty poikkeamismenettelyn osalta. Poikkeamishakemus on, alueen laajuuden vuoksi, kuulutettu kolmessa paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja järjestetty tiedotus- ja keskustelutilaisuus asiasta. Hakemuksesta on hankittu lausunnot niiltä viranomaisilta, joiden toimialaa hakemus koskee. Tämän lisäksi hakemuksen liitteeksi on laadittu rakennuslupamenettelyä koskevat ohjeet ja ullakkorakentamisen kaupunkikuvalliset vyöhykkeet -kartta. Poikkeamishakemuksessa on lisäksi esitetty poikkeamispäätökseen asetettavat ehdot. Hakemus liitteineen on valmisteltu yhteistyössä kaupungin eri viranomaisten kanssa.

Kaupunkisuunnitteluvirastolla on tarkoitus käyttää hyväkseen jo hankittua kokemusta alueellisen poikkeamisen hakemiseen käytettyä menettelyä tulevaisuudessa alueellisen poikkeamispäätöksen laatimisessa. Menettelyä on jokaisen hakemuksen yhteydessä tarkistettu ja paranneltu ja näin myös jatkossakin tullaan tekemään. Kaupunkisuunnitteluviraston näkemyksen mukaan aloitteen johdosta ei ole tarvetta ryhtyä erillisiin toimenpiteisiin alueellisen poikkeamisen menetelmien kehittämiseksi.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että kaupungilta on pyydetty lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle maankäytön- ja rakennuslain muuttamisesta ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten koikeilusta annetun lain 3 §:n kumoamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maankäyttö- ja rakennuslakia mm. siten, että alueellinen poikkeamistoimivalta siirtyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) kunnille ja alueellisen poikkeamisen soveltamisalaa

laajennetaan koskemaan myös asemakaava-alueella olemassa olevan liike- ja toimistorakennuksen tilojen muuttamista asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön. Korjausrakentamista ei sellaisenaan mainita lakiesityksessä mitään.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lausunut hallituksen esityksestä kaupunginhallitukselle toimitetulla kirjeellä. Lausunnossa kaupunkisuunnitteluvirasto pitää hyvänä kaiken poikkeamistoimivallan siirtoa ELY-keskukselta kunnille sekä alueellisen poikkeamisen soveltamisalan laajentamista koskemaan asuinrakennusten lisäksi toimisto- ja liikerakennuksia. Kaupunkisuunnitteluvirasto esittää lausunnossa, että täydennysrakentamista nopeuttaisi ja sujuvoitaisi, jos kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymät alueelliset asemakaavan suunnitteluperiaatteet, jotka koskevat tonttitehokkuuden nostamisen lisäksi mm. asuntojen lukumäärää tontilla, rakennusten kerroslukua, autopaikkavaatimusta, voitaisiin jatkossa hyväksyä alueellisiksi poikkeamispäätöksiksi.

Lisätiedot

Irene Varila, lakimies, puhelin: 310 37451

[irene.varila\(a\)hel.fi](mailto:irene.varila(a)hel.fi)

Kaisu Tähtinen, johtava lakimies, puhelin: 310 37035

[kaisu.tahtinen\(a\)hel.fi](mailto:kaisu.tahtinen(a)hel.fi)

29.03.2016

Sj/3

§ 275

V 13.4.2016, Yhtenäisten peruskoulujen muodostaminen Vuosaaren alueelle

HEL 2016-000352 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää yhdistää

- Heteniityn ala-asteen koulun ja Vuosaaren peruskoulun yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2017 alkaen
- Vuosaaren ala-asteen koulun, Mustakiven ala-asteen koulun ja Tehtaanpuiston yläasteen koulun yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2017 alkaen ja
- Kallahden peruskoulun ja Meri-Rastilan ala-asteen koulun yhtenäiseksi peruskouluksi 1.8.2017 alkaen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppilasmäärät ja väestöennuste
- 2 Kerrokantasi-palvelun asukaspalautteet
- 3 Heteniityn ala-asteen johtokunnan lausunto
- 4 Vuosaaren peruskoulun johtokunnan lausunto
- 5 Vuosaaren ala-asteen johtokunnan lausunto
- 6 Mustakiven ala-asteen johtokunnan lausunto
- 7 Tehtaanpuiston yläasteen johtokunnan lausunto
- 8 Kallahden peruskoulun johtokunnan lausunto
- 9 Meri-Rastilan ala-asteen johtokunnan lausunto
- 10 Meri-Rastilan ala-asteen oppilaskunnan hallituksen lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

29.03.2016

Sj/3

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tavoitteena yhtenäinen koulupolku

Esitys Vuosaaren alueen koulujen yhdistämisestä yhtenäiseksi peruskouluksi perustuu alueen kouluverkon kokonaistarkasteluun. Lähtökohdiana on kaupunginhallituksen 30.3.2015 tekemä koulutuspoliittinen linjaus, jonka mukaan kaupungin järjestämä suomenkielinen perusopetus pyritään kokoamaan yhtenäisiin peruskouluihin. Esitys on myös kaupungin strategisten tavoitteiden ja taloussuunnitteluohjeiden mukainen. Kouluverkkotarkastelulla pyritään ennakoimaan tulevia muutoksia ja tarjoamaan alueilla laadukkaat ja monipuoliset palvelut.

Vuosaaren alueen kouluverkon kokonaistarkastelun seurauksena opetuslautakunta on 1.3.2016 esittänyt kaupunginhallitukselle, että seitsemästä Vuosaaren alueella nykyisin toimivasta koulusta muodostetaan kolme uutta yhtenäistä peruskoulua 1.8.2017 alkaen, ja että Aurinkolahden peruskoulu säilyy nykyisellään. Opetuslautakunnan päätös oli yksimielinen ja esittelijän ehdotuksen mukainen.

Yhtenäinen peruskoulu mahdollistaa oppilaille yhtenäisen ja turvallisen koulupolun koko peruskoulun ajaksi. Koulupolkuun ei tule niveltä 6. ja 7. luokan välille, ja oppilailla on tukenaan sama henkilöstö koko peruskoulun ajan. Oppilaan tarvitsemat tukitoimet voidaan suunnitella pitkäjänteisesti ja kodin ja koulun välinen yhteistyö helpottuu.

Koulun oppilasmäärä vaikuttaa sen resursointiin: johtamiseen, hallintoon ja oppilashuoltoon tulee suuremmassa yksikössä enemmän resurssia, kun rehtorin opetusvelvollisuus pienenee ja muu henkilöstö voi työskennellä samassa koulussa kokopäiväisesti tai lähes kokopäiväisesti. Oppilashuollon henkilöstö on tavoitettavissa joka päivä (kuraattori ja terveydenhoitaja) tai lähes joka päivä (psykologi).

Yhtenäisessä peruskoulussa oppilaita voidaan ryhmitellä joustavasti erilaisiin opetusryhmiin, jolloin heidän tarpeensa voidaan ottaa paremmin huomioon. Suuremmassa koulussa toteutuvat paremmin monipuolinen kielivalikoima ja useat valinnaisaineet, koska eri ryhmiin saadaan tarpeeksi oppilaita. Luokanopettajien ja aineopettajien osaamista voidaan joustavasti hyödyntää eri vuosiluokilla, ja koulun tiloja voidaan käyttää monipuolisesti ja tehokkaasti.

Koulujen yhdistymisessä kiinnitetään huomiota yhteisen toimintakulttuurin luomiseen, jolla on vaikutusta sekä oppilaiden ja opettajien hyvinvointiin. Yhtenäinen koulu mahdollistaa pitkäjänteisen alueellisen verkostoyhteistyön lapsen kehityksen tukena. Oppilaiden viihtyvyyttä ja

29.03.2016

Sj/3

opettajien hyvinvointia parantaa se, että koulun johtamiseen saadaan enemmän resursseja ja rehtorilla on enemmän aikaa johtamiseen. Oppilaat oppivat tuntemaan toisensa ja eri-ikäiset oppilaat voivat oppia ja toimia yhdessä. Sisärukkaset voivat käydä samaa peruskoulua pidempään.

Kahdeksasta koulusta neljään yhtenäiseen peruskouluun

Vuosaaren alueella toimii tällä hetkellä neljä ala-asteen koulua (Heteniityn ala-aste, Vuosaaren ala-aste, Mustakiven ala-aste ja Meri-Rastilan ala-aste), yksi yläasteen koulu (Tehtaanpuiston yläaste) ja kolme yhtenäistä peruskoulua (Vuosaaren peruskoulu, Kallahden peruskoulu ja Aurinkolahden peruskoulu). Näistä ehdotetaan muodostettavan neljä oppilasmäärältään lähes saman suuruista yhtenäistä peruskoulua.

Vuosaaren kahdeksassa koulussa on tällä hetkellä yhteensä runsaat 3 300 oppilasta. Seuraavan kymmenen vuoden aikana alueella tarvitaan koulupaikat 3 400–3 500 oppilaalle. Alueen peruskouluissa on yhteensä lähes 3 800 oppilaspaikkaa, joten alueella on liikaa koulutilaa oppilasmäärän nähden.

Vuodelle 2025 ulottuvan väestöennusteen mukaan peruskoululaisten kokonaismäärä Vuosaaren alueella ei muutu merkittävästi seuraavan kymmenen vuoden aikana. Alueen 6–11-vuotiaiden väestöennuste vuodelle 2016 on 2 531 lasta ja 12–14-vuotiaita 1 191 nuorta eli yhteensä 3 722 lasta/nuorta. Ennusteen mukaan 6–11-vuotiaiden määrä vähenee vuoteen 2025 mennessä 106 oppilaalla ja 12–14-vuotiaiden määrä kasvaa 37 oppilaalla. Koulujen oppilasmäärät ja väestöennuste ovat liitteenä 1.

Vuosaaren luoteisosassa sijaitseva Heteniityn ala-aste on täynnä, mutta sen lähellä olevassa Vuosaaren peruskoulussa on väljyyttä. Kurkimoision alueelle rakennetaan uusia asuntoja, ja Heteniityn ala-aste on tällä alueella asuville oppilaille ainoa alle kahden kilometrin etäisyydellä oleva koulu. Yhdistämällä Heteniityn ala-aste ja Vuosaaren peruskoulu koulun toiminta voidaan järjestää niin, ettei kenellekään synny yli kahden kilometrin koulumatkaa.

Vuosaaren lounaisosassa Meri-Rastilan alueella täydennysrakentaminen kasvattaa alueen oppilasmäärää. Meri-Rastilan itäpuolella sijaitsevan Kallahden alueen oppilasmäärä sen sijaan on laskeva, ja Kallahden peruskoulun ja Meri-Rastilan ala-asteen yhdistäminen tuo joustavuutta koulutilojen käyttöön.

Vuosaaren metroaseman lähellä sijaitseva Tehtaanpuiston yläaste toimii samassa rakennuksessa Vuosaaren lukion kanssa, ja rakennus on peruskorjauksen tarpeessa. Lukion ja yläasteen perusparannus on in-

vestointiohjelmassa suunnitteilla vuosille 2021–2022, mutta yläasteen oppilaat ovat siirtymässä väistötiloihin jo 1.8.2016 rakennuksen huonon kunnan vuoksi. Jos Tehtaanpuiston yläasteesta muodostetaan yhtenäisen peruskoulu Vuosaaren ala-asteen ja Mustakiven ala-asteen kanssa, yläasteen huonokuntoisista tiloista voidaan luopua ja näin säästää tilakustannuksissa. Tällöin väistötilojenkaan käyttö ei muodostuisi kovin pitkäksi.

Vuosaaren ala-asteesta, Mustakiven ala-asteesta ja Tehtaanpuiston yläasteesta muodostuvassa peruskoulussa olisi noin 840 oppilaspaikkaa. Koulujen nykyinen yhteenlaskettu oppilasmäärä on tätä suurempi, mutta 1.–6.-luokkalaisten määrää voidaan pienentää vähentämällä alkavien 1. luokkien määrää nykyisestä viidestä/kuudesta neljään. Koulujen yhdistäminen myös tasoittaa suomea toisena kielenä puhuvien oppilaiden määrää. Jos Tehtaanpuiston yläasteen tiloista luovutaan, koko Vuosaaren alueelle jää noin 3 500 oppilaspaikkaa, mikä vastaa seuraavan kymmenen vuoden aikana tarvittavien oppilaspaikkojen määrää.

Strategiaohjelman 2013–2016 mukaan kaikkien hallintokuntien tulee laatia tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat, joissa otetaan huomioon teknologian muutokset sekä palvelujen ja työn uudet muodot. Tavoite on, että kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-alan määrä ei kasva strategiakaudella. Jokaisen investointihankkeen yhteydessä on esitettävä selvitys onko hanke toteutettavissa sitovan investointi- ja toimintamenoraamin puitteissa sekä toteuttaako hanke tuottavuudelle, tilatehokkuudelle ja eläköitymiseen varautumiselle strategiassa asetetut tavoitteet.

Vuosaaren alueen kouluverkko tarkastelun tavoitteena on ollut löytää alueelle pitkäkestoinen ja toimiva ratkaisu. Kaikissa yhdistettäväksi esitetyissä kouluissa on joustavuutta tilojen käytössä muuttuviin palveluverkkotarpeisiin, koska jokaisen koulun 1–2 toimipisteessä on muitakin toimijoita (päivähoito ja/tai nuorisotoimi). Vuoden 2016 talousarvioon on kirjattu sivistystoimen osalta yhdeksi keskeisimmäksi talouden sopeuttamis- ja tehostamistoimenpiteeksi tilasäästöt, joita opetustoimen kohdalla saavutetaan koulujen hallinnollisilla yhdistämisillä, tiloista luopumalla ja sijoittamalla uusia palveluja olemassa oleviin tiloihin.

Tehtaanpuiston yläasteen tiloista luopuminen tuo vuositasolla säästöä kaikkiaan 650 000 euroa (sis. vuokra ja siivous). Tehtaanpuiston yläasteen, Vuosaaren ala-asteen ja Mustakiven ala-asteen yhdistyminen aiheuttaa jonkin verran muutoksia uuden koulun käyttöön jääviin rakennuksiin, mutta muutosten kustannukset jäävät selkeästi pienemmiksi kuin Tehtaanpuiston yläasteen tiloista aiheutuvat vuokrakustannukset ja rakennuksen peruskorjaus.

Strategiaohjelman mukaan talouden tasapainosta tulee huolehtia toimintoja uudelleen organisoimalla, hyödyntämällä uutta teknologiaa sekä parantamalla toimintaprosesseja ja -menetelmiä. Peruspalveluiden vaikuttavuutta tulee parantaa, jotta strategiaohjelman mukaiset talouden tasapainotavoitteet saavutetaan. Vuosaaren alueella yhtenäisten peruskoulujen muodostaminen ei tuo merkittävää säästöä hallinnollisissa kustannuksissa, koska alueen oppilasmäärä ei pienene. Kaikista kouluista muodostuu sen kokoisia yhtenäisiä peruskouluja, että niihin perustetaan virka-apulaisrehtorin virat. Vastaavasti kolme rehtorin virkaa voidaan lakkauttaa, jolloin johtamisrakenteen muutos ei aiheuta lisäkustannuksia.

Asukkaat, johtokunnat ja henkilöstö mukana suunnittelussa

Vuosaaren alueen palveluverkkoprosessi on toteutettu uudella tavalla, jossa asukkaat ja koulujen johtokunnat ja henkilöstö ovat osallistuneet päätösehdotuksen valmisteluun jo varhaisessa vaiheessa.

Oppilaiden huoltajia informoitiin palveluverkkoprosessin alkamisesta Wilma-tiedotteella toukokuun lopulla vuonna 2015. Koulujen johtokuntien ja henkilöstön kanssa keskusteltiin alueen palveluverkkotarkastelusta keväällä 2015. Vuosaaren kouluverkkotarkastelun ensimmäiset ehdotukset on tuotettu 8.9.2015 ideariihessä, jossa olivat mukana koulujen johtokunnat, henkilöstön edustus ja alueella asuvat opetuslautakunnan jäsenet. Ideariihen jälkeen koulut ovat kommentoineet ehdotuksia ja täydentäneet niitä omilla näkemyksillään. Kaikille alueen koulujen henkilöstölle järjestettiin tapaaminen 8.10.2015, jossa näitä esityksiä käytiin läpi.

Asukkaiden palautetta on kerätty kolmessa vaiheessa Kerrokantasi-palvelun kautta (12.–22.10.2015, 6.–22.11.2015 ja 26.11.–18.12.2015). Ehdotukset olivat esillä Vuotalon aulassa 19.–23.10.2015 ja asukkaille järjestettiin asukastilaisuus 26.10.2015. Tilaisuudesta ilmoitettiin ennakoon lehti-ilmoituksin ja oppilaiden koteihin myös Wilma-tiedotteilla. Asukkaat ovat koko prosessin ajan voineet antaa palautetta kaupungin palautejärjestelmän kautta. Palautteet ja vastaukset sekä muut kannanotot ovat liitteenä 10. Huoltajille on tiedotettu prosessin eri vaiheista syksyn aikana Wilma-tiedotteilla, ja koulujen henkilökunnalle järjestettiin yhteistoimintamenettelyn mukaiset kuulemisen joulukuussa 2015–tammikuussa 2016.

Palautteiden ja kannanottojen saamisen jälkeen koulujen rehtoreiden ja johtokuntien kanssa keskusteltiin esitysvaihtoehdoista, minkä pohjalta johtokunnille lausuttavaksi lähetetty esitys tehtiin. Seitsemän koulun johtokunta puoltaa lausunnossaan esityksen mukaista koulujen yhdistymistä. Vuosaaren ala-asteen johtokunta ehdottaa Vuosaaren ala-as-

29.03.2016

Sj/3

teen, Heteniityn ala-asteen ja Vuosaaren peruskoulun Koukkusaaren toimipisteen yhdistämistä. Johtokuntien lausunnot ovat kokonaisuudessaan liitteinä 2–9.

Muutosta seurataan ja tuetaan

Jokaisen yhdistyvän koulun johto, henkilöstö ja oppilaat luovat yhdessä huoltajien kanssa toimintakulttuurin uuteen kouluun. 1.8.2016 käyttöön otettava uusi opetussuunnitelma ohjaa opetusta ja kasvatusta. Vuosaaren alueen koulut ovat tehneet yhteistyötä opetussuunnitelmatyössä, ja yhdistymisprosessin aikana opetussuunnitelmaa muokataan tarpeen mukaan.

Koulujen yhdistymistä johtaa tehtävään nimetty rehtori. Yhdistyvien koulujen johdosta ja henkilöstöstä muodostetaan muutosjohtoryhmä. Muutosjohtoryhmä vastaa yhdistymisprosessin toteutuksen suunnittelusta ja aikataulusta, seuraa ja arvioi yhdistymisen etenemistä ja tekee tarvittavat muutokset. Yhdistyvien koulujen rehtorit, johtokuntien puheenjohtajat ja opetusviraston edustajat muodostavat seurantaryhmän, jonka tehtävänä on tukea koulujen yhdistymisprosessin toteutumista. Koulun johdolle osoitetaan lisäksi konsultti muutoksen toteuttamisen tueksi.

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää uusien koulujen nimistä, toimipaikoista ja oppilaaksiottoalueista sekä koulujen opetussuunnitelmia, painotuksia ja kieliohjelmiä koskevista asioista. Myös nämä asiat valmistellaan jo varhaisessa vaiheessa yhdessä koulujen johdon, henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien sekä alueen muiden asukkaiden kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppilasmäärät ja väestöennuste
- 2 Kerrokantasi-palvelun asukaspalautteet
- 3 Heteniityn ala-asteen johtokunnan lausunto
- 4 Vuosaaren peruskoulun johtokunnan lausunto
- 5 Vuosaaren ala-asteen johtokunnan lausunto
- 6 Mustakiven ala-asteen johtokunnan lausunto
- 7 Tehtaanpuiston yläasteen johtokunnan lausunto
- 8 Kallahden peruskoulun johtokunnan lausunto

29.03.2016

Sj/3

9 Meri-Rastilan ala-asteen johtokunnan lausunto
10 Meri-Rastilan ala-asteen oppilaskunnan hallituksen lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Opetusvirasto

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 01.03.2016 § 28

HEL 2016-000352 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunta esitti kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Vuosaaren alueella toimivasta kahdeksasta peruskoulusta muodostetaan neljä yhtenäistä peruskoulua 1.8.2017 alkaen seuraavasti:

- Heteniityn ala-asteen koulu ja Vuosaaren peruskoulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi
- Vuosaaren ala-asteen koulu, Mustakiven ala-asteen koulu ja Tehtaanpuiston yläasteen koulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi ja
- Kallahden peruskoulu ja Meri-Rastilan ala-asteen koulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi.

Aurinkolahden peruskoulu säilyy nykyisellään.

Käsittely

01.03.2016 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Esittelijä lisäsi esittelijän perusteluihin viimeisen 44. kappaleen ("Mikäli kaupunginvaltuusto päättää...") jälkeen seuraavan kappaleen:

"Asiat valmistellaan yhdessä alueen koulujen johdon, henkilöstön ja huoltajien sekä alueen asukkaiden kanssa, jotka otetaan mukaan jo prosessin alkuvaiheessa. Aluksi kartoitetaan kaikkien toiveita ja näkemyksiä. Tämän jälkeen asiaa valmistellaan yhdessä koulujen kanssa, minkä jälkeen asukkailla on mahdollisuus kertoa omia mielipiteitään.

29.03.2016

Sj/3

Valmisteluprosessin jälkeen asia viedään opetuslautakunnan suomenkieliseen jaostoon päätettäväksi."

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

(Pöytäkirjanpitäjä on korjannut pöytäkirjaan muutoksenhakuosoituksen.)

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Mia Honkanen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86227
mia.j.honkanen(a)hel.fi

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 02.02.2016 § 5

HEL 2016-000352 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto esitti opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Vuosaaren alueella toimivasta kahdeksasta peruskoulusta muodostetaan neljä yhtenäistä peruskoulua 1.8.2017 alkaen seuraavasti:

- Heteniityn ala-asteen koulu ja Vuosaaren peruskoulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi
- Vuosaaren ala-asteen koulu, Mustakiven ala-asteen koulu ja Tehtaanpuiston yläasteen koulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi ja
- Kallahden peruskoulu ja Meri-Rastilan ala-asteen koulu yhdistetään yhtenäiseksi peruskouluksi.

Aurinkolahden peruskoulu säilyy nykyisellään.

Käsittely

02.02.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittely.

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Sj/3

Lisätiedot

Outi Salo, linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
outi.salo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Kj/3

§ 276

Kaupunginhallituksen edustajan valinta pelastuslautakuntaan

HEL 2016-002908 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- myöntää Arja Karhuvaaralle eron pelastuslautakunnan kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä ja
- valita Juha Hakolan uudeksi edustajakseen pelastuslautakuntaan.

Samalla kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti valita Juha Hakolan edustajakseen pelastuslautakuntaan Laura Rissasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Arja Karhuvaaran eronpyyntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Pelastuslautakunnan edustaja ja
varaedustaja

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- myöntää Arja Karhuvaaralle eron pelastuslautakunnan kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä ja

29.03.2016

Kj/3

- valita _____ uudeksi edustajakseen pelastuslautakuntaan.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Arja Karhuvaara pyytää 8.3.2016 eroa pelastuslautakunnan kaupunginhallituksen edustajan tehtävästä. Kaupunginhallitus valitsi 19.1.2015 (§ 67) Arja Karhuvaaran edellä mainittuun tehtävään.

Hallintosäännön (11.12.2013) § 7 mukaan kaupunginhallitus määrää toimikautensa alussa edustajakseen ja varaedustajakseen jäsenensä tai varajäsenensä lautakuntiin ja kaupunginhallituksen alaisiin johtokuntiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arja Karhuvaaran eronpyyntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Pelastuslautakunnan edustaja ja
varaedustaja

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Pelastuslautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Kj/4

§ 277

Yhtiön perustaminen Marian sairaalan alueen startup -keskittymää varten

HEL 2016-002504 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- hyväksyä uudelle kasvuyrittäjyydelle edellytyksiä luovan sekä kasvuyritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevan Startup Maria -nimisen osakeyhtiön perustamisen Helsingin Uusyrityskeskus ry:n ja Startup-säätiön kanssa, ja hyväksyä 4 080 perustettavan yhtiön osakkeen merkitsemisen kaupungin lukuun,
- kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan talousarviotililtä 8 22 19 Arvopaperit, Khn käytettäväksi, perustettavan yhtiön osakkeiden 51 000 euron suuruisen merkintähinnan,
- hyväksyä Helsingin kaupungin osalta yhtiön osakkeenomistajien välillä solmittavan osakassopimuksen sekä yhtiön perustamissopimuksen ja yhtiöjärjestyksen liitteenä olevien luonnosten mukaisesti,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa huolehtimaan kaupungin osalta perustamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä ja tekemään perustamisasiakirjoihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia sekä kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa allekirjoittamaan yhtiön perustamiseen liittyvät asiakirjat kaupungin puolesta.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli Marja-Leena Rinkineva. Asiantuntija ei ollut läsnä päätöksenteon aikana.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Santtu Von Bruun, yksikön päällikkö, puhelin: 310 36258
santtu.vonbruun(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

29.03.2016

Kj/4

- 1 Perustamissopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Osakassopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Uusyrityskeskus ry

Startup-säätiö

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Startup- eli kasvuyrittäjyydellä on erittäin suuri merkitys Helsingin ja koko Suomen kilpailukyvyille ja uusien työpaikkojen luomiselle. Jatkuvaan kasvuun ja uudistumiseen tähtäävät yritykset työllistävät ja ovat hyviä veronmaksajia, uudistavat perinteisiä elinkeinoelämän aloja sekä houkuttelevat suuria yrityksiä, jotka ovat tunnistaneet kasvuyritykset uusien innovaatioiden synnyttäjinä.

Helsingillä on tällä hetkellä hyvä maine ja asema startup-kaupunkina esimerkiksi SLUSH-tapahtuman, pelialan ja vahvan digitaalisen osamisen takia. Kilpailu muiden Euroopan kaupunkien kanssa on kuitenkin äärimmäisen kovaa.

Startup-keskittymä

Kasvuyrittäjyyttä tukemaan Marian sairaalan tiloihin on suunniteltu laaja-alaisella valmistelulla Pohjoismaiden suurinta startup-keskittymää, joka:

- toisi yhteen parhaat startup-yritykset ja tarjoaisi niille parhaan kasvuympäristön,
- toisi yhteen kriittisen massan yrityksiä, kiihdyttämöitä, rahoittajia ja palvelutarjoajia,
- synnyttäisi kasvua ruokkivan startup-yhteisön,

- tarjoaisi mahdollisuuden suurille yrityksille tuoda kehitystoimintaansa startup-keskuksen yhteyteen.

Onnistuessaan Marian startup-keskittymä edistää uusien yritysten syntyä, nopeuttaa yritysten kasvua ja kansainvälistymistä, luo uusia työpaikkoja, lisää kaupungin verotuloja, houkuttelee Helsinkiin ulkomaisia investoijia ja sijoittajia sekä lisää Marian sairaalan alueen kiinnostavuutta investointikohteena.

Suunnitellussa toimintamallissa startup-keskittymän tilat vuokrataan kasvuyritysten, kiihdyttämötoimijoiden, startup-yritysyhteisöjen, portfoliorytysten ja niitä tukevien palvelutarjoajien käyttöön. Kaupungin rooli on ensi sijassa harjoittaa elinkeinopoliittista kehittämistä mahdollistamalla ja tukemalla startup-yritysten kasvua. Kaupungin toiminnasta saama hyöty tulee ensi sijassa välillisten ja yhteiskunnallisten hyötyjen kautta.

Startup-keskittymän operointi

Startup-keskittymän operointiin tarvitaan toimija, jonka tehtävänä on startup-keskittymän tilojen vuokraaminen startup-yrityksille ja muille toimijoille, tilojen ylläpito sekä tukipalvelujen järjestäminen. Lisäksi operaattorin tehtävänä on kehittää keskittymän palvelukonseptia, tarjota yritysneuvontaa ja palveluita tiloissa toimiville yritysyrityksille sekä toteuttaa toimintaan liittyviä tapahtumia.

Operaattoritoiminnan organisoimisessa on valmisteluvaiheessa arvioitu eri vaihtoehtoja. Arvioinnin perusteella paras vaihtoehto on Helsingin kaupungin, Startup-säätiön ja Helsingin Uusyrityskeskus ry:n (HUK) yhteinen, voittoa tavoittelematon yhtiö.

Yhteisen yhtiön perustamista puoltavat erityisesti seuraavat seikat:

- yhteinen yhtiö on paras ja joustavin vaihtoehto keskittymän operatiivisen toiminnan ohjaamisen ja kehittämisen kannalta,
- Startup-säätiö ja HUK tuovat omistajina yhtiöön keskittymän toiminnan sisällön kannalta olennaista osaamista ja yhteistyöverkoston,
- yhtiö on puolueeton suhteessa eri startup-toimijoihin ja rahoittajiin.

HUK on Suomen suurin uusyrityskeskus, jonka tehtävänä on yrittäjyyden edistäminen. Kaupunki on HUK:n jäsen ja tekee yhdistyksen kanssa voimakasta yhteistyötä yrityspalveluiden tarjoamiseksi aloittaville yrityksille ja kasvuyrityksille.

Startup-säätiön tarkoituksena on luoda edellytyksiä yrittäjyydelle ja yritystoiminnan synnylle, kasvulle ja kansainvälistymiselle sekä tukea ja

29.03.2016

Kj/4

edistää yritystoimintaa ja yrittäjämönteistä ilmapiiriä. Säätiön keskeiset toimintamuodot ovat sen omistaman yhtiön kautta toteutettavat SLUSH-tapahtuma ja Startup Sauna.

Liitteenä olevien yhtiöasiakirjaluonnosten mukaisesti perustettavan yhtiön tarkoituksena on luoda edellytyksiä uudelle kasvuyrittäjyydelle, tukea kasvuyritysten kasvua ja kansainvälistymistä. Yhtiö vastaa Marian sairaalassa sijaitsevan startup-keskittymän tilojen vuokraamisesta kasvuyrityksille ja muille toimijoille sekä vastaa tilojen ylläpidosta ja tukipalveluista. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. Yhtiön nimeksi on suunniteltu Startup Maria Oy.

Kaupungin omistusosuus perustettavasta yhtiöstä tulee olemaan 34 % ja muiden osakkeenomistajien 33 %. Yhtiön hallitukseen on tarkoitus valita kolme jäsentä. Kaupunki nimeää näistä hallituksen puheenjohtajan.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja päätti 8.3.2016, § 2, nimetä ehdolle perustettavan yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö BDO Oy:n (päävastuullinen tilintarkastaja KHT, JHTT Tiina Lind).

Yhtiön käynnistysvaiheen toimitusjohtajaksi nimetään oman toimen ohella lakimies Johanna Lesell kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastolta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto teki kaupungin edustajien nimeämisistä yhtiön toimielimiin ehdollisen päätöksen 21.3.2016.

Startup-keskittymän tilat

Tarkoituksena on, että perustettava yhtiö vuokraa Marian sairaalasta startup-keskittymää varten tarvittavat tilat kaupunginkanslialta, joka puolestaan vuokraa tilat kiinteistöviraston tilakeskukselta. Yhtiö vuokraa tiloja edelleen kasvuyrityksille, kiihdyttämötoimijoille, startup- ja kasvuyritysyhteisöille ja niitä tukeville palveluntarjoajille. Tilojen vuokraus kaupungilta yhtiölle on suunniteltu järjestettävän seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Kaupunginkanslian elinkeino-osasto vuokraa yhtiölle tilan, jonka yhtiö voi vuokrata eteenpäin,
- Elinkeino-osasto voi vuokrata tiloja myös muille toimijoille tai sijoittaa niihin omaa toimintaansa,
- Yhtiölle varataan optio vuokrata elinkeino-osaston hallinnassa olevia tiloja.

29.03.2016

Kj/4

Yhtiön ja kaupungin välisessä myöhemmin solmittavassa vuokrasopimuksessa määritellään tarkemmin kaupungin ja yhtiön oikeudet ja velvollisuudet vuokranantajana ja vuokralaisena. Tilojen käyvän vuokratason arvio riippumaton asiantuntija. Vuokran tason on oltava vähintään 50 % käyvästä vuokrasta, jolloin vuokraan sisältyvä valtiontuki on ryhmäpoikkeusasetuksen 28 artiklan mukaista pk-yrityksille myönnettävää innovaatiotukea.

Perustettavan yhtiön rahoittaminen

Yhtiötä perustettaessa kukin osakkeenomistaja merkitsee yhtiön osakkeita noin 50 000 eurolla. Yhtiön oma pääoma tulee siten perustamisvaiheessa olemaan yhteensä 150 000 euroa. Oman pääoman määrä ja toiminnan luonne huomioon ottaen on mahdollista, että toiminnan käynnistymisen jälkeen yhtiötä on tarpeen pääomitaa. Pääomitusta koskeva asia tuodaan erikseen kaupungin päätöksentekoon, jos se osoittautuu myöhemmässä vaiheessa tarpeelliseksi.

Lopuksi

Kaupunginhallituksen päätösehdotus perusteluineen vastaa konserni- jaoston esitystä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Santtu Von Bruun, yksikön päällikkö, puhelin: 310 36258
santtu.vonbruun(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustamissopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Osakassopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Uusyrityskeskus ry

Startup-säätiö

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

29.03.2016

Kj/4

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Talpa
Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 21.03.2016 § 45

HEL 2016-002504 T 00 00 00

Päätös

A

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä uudelle kasvuyrittäjyydelle edellytyksiä luovan sekä kasvuyritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevan Startup Maria -nimisen osakeyhtiön perustamisen Helsingin Uusyrityskeskus ry:n ja Startup-säätiön kanssa, ja hyväksyä 4 080 perustettavan yhtiön osakkeen merkitsemisen kaupungin lukuun,
- kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan talousarviotililtä 8 22 19 Arvopaperit, Khn käytettäväksi, perustettavan yhtiön osakkeiden 51 000 euron suuruisen merkintähinnan,
- hyväksyä Helsingin kaupungin osalta yhtiön osakkeenomistajien välillä solmittavan osakassopimuksen sekä yhtiön perustamissopimuksen ja yhtiöjärjestyksen liitteenä olevien luonnosten mukaisesti,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa huolehtimaan kaupungin osalta perustamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä ja tekemään perustamisasiakirjoihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia sekä kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa allekirjoittamaan yhtiön perustamiseen liittyvät asiakirjat kaupungin puolesta.

B

Samalla kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti nimetä perustettavan Startup Maria -nimisen osakeyhtiön hallituksen puheenjohtajaksi

29.03.2016

Kj/4

yksikön päällikkö Santtu von Bruunin ja tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö BDO Oy:n (päävastuullinen tilintarkastaja KHT, JHTT Tiina Lind) sekä yhtiön toimitusjohtajaksi oman toimen ohella lakimies Johanna Lesellin.

Konsernijaoston nimeämispäätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että kaupunginhallitus hyväksyy yhtiön perustamisen ja osakkeiden merkinnän sekä liitteen mukaiset yhtiöasiakirjaluonnokset.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Santtu Von Bruun, yksikön päällikkö, puhelin: 310 36258
santtu.vonbruun(a)hel.fi

29.03.2016

Kj/5

§ 278

Smart & Clean -projektia varten perustettavan säätiön toimintaan liittyminen

HEL 2016-002753 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä, että kaupunki osallistuu Smart & Clean -projektia varten perustettavan Pääkaupunkiseudun Smart & Clean -säätiö sr -nimisen säätiön toimintaan ja rahoittamiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
lina Oilinki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23116
iina.oilinki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luonnos perustamiskirjaksi
- 2 Luonnos säännöiksi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Sitra

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Smart & Clean -projektissa pääkaupunkiseudusta on tarkoitus rakentaa maailmanluokan näyteikkuna älykkäille ja ekologisille ratkaisuille. Projekti pyrkii vauhdittamaan suomalaisyritysten vähähiilistä liiketoimintaa ja vientiä sekä lisäämään alueen työpaikkoja ja investointeja. Pääta-voitteena on että, pääkaupunkiseutu on maailmanluokan ekologisten ja älykkäiden ratkaisujen referenssialue vuonna 2021. Tällöin pääkaupun- kiseutu tarjoaa parhaat ratkaisut maailman kaupunkien haasteisiin ja

toimii näyteikkunana suomalaisten ja kansainvälisten yritysten liiketoiminnan esimerkeille.

Smart & Clean -projektin toimintamalli perustuu yhteisluomiseen (yhteiskehittäminen, co-creation). Yhteisluomisessa innovatiivisten kehittämiskokonaisuuksien synnyttämiseen, arvonluomiseen sekä toteutukseen valjastetaan joukko sidosryhmiä, kuten yrityksiä, kaupungin organisaatioita, tutkimus- ja koulutuslaitoksia, asukkaita ja loppukäyttäjiä. Projektille perustetaan kompakti, säätiömuotoinen organisaatio, Pääkaupunkiseudun Smart & Clean -säätiö sr (ruotsiksi Huvudstadsregionens Smart & Clean-stiftelse sr ja englanniksi Helsinki Metropolitan Smart & Clean Foundation sr).

Perustettavan säätiön sisällöllisiksi tavoitteiksi on valittu viisi merkittävästi työllisyyttä ja vientiä edistävää, uutta liiketoimintaa luovaa ja päästöjä vähentävää kärkiteemaa. Näitä ovat liikenne ja liikkuminen, rakentaminen, energia, jäte ja vesi sekä kuluttaja-cleantech. Digitalisaatio ja kiertotalous läpileikkaavat kaikkia näitä teemoja.

Säätiön merkittävimmät hyödyt muodostuvat konkreettisten projektikonaisuuksien synnyttämisestä. Säätiö kehittää uusia toimintamalleja yritysten, julkisten toimijoiden sekä tutkimus- ja koulutuslaitosten yhteistyölle, jolla pystytään saamaan nopeasti liikkeelle merkittäviä, kansainvälistä uutuusarvoa sekä liiketoimintapotentiaalia lisääviä hankkeita ja kokonaisuuksia. Projektien myötä säätiö vauhdittaa myös julkisiin yhtiöihin ja organisaatioihin sitoutuneen järjestelmäosaamisen ja ratkaisujen kaupallistamista sekä vahvistaa suurten yritysten ja kasvuyritysten yhteistyötä. Maailmanluokan referenssihankkeilla lisätään cleantech-liiketoimintaa ja työpaikkoja sekä houkuttelevat investointeja pääkaupunkiseudulle.

Perustettavan säätiön toimijoita ovat säätiön henkilökunta, hallitus, hallintoneuvosto sekä Smart & Clean -asiantuntijaverkosto. Säätiön toiminta-aika on viisi vuotta alkaen 1.4.2016. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra vastaa säätiön perustamisesta. Projektin rahoitus on yhteensä 7,5 miljoonaa euroa, josta 1/3 tulee projektissa mukana olevilta kaupungeilta, 1/3 Sitralta ja 1/3 yrityksiltä. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa kasvusopimusten kautta rahoitusta Smart & Clean -projektin toteuttamiseen kaupungeille 2,5 miljoonaa euroa. Rahoittajien edustajat muodostavat säätiön hallituksen.

Kaupungin osallistuminen Pääkaupunkiseudun Smart & Clean -säätiö sr:n toimintaan rahoitetaan kaupunginkanslian elinkeino-osaston määrärahoista. Kaupungin vuotuinen maksuosuus on noin 200 000 euroa.

Perustettavan säätiön sääntöjen mukaan säätiön asioita hoitaa ja sitä edustaa kahdeksi (2) vuodeksi kerrallaan valittu hallitus, johon kuuluu

29.03.2016

Kj/5

vähintään kolme (3) ja enintään yhdeksän (9) jäsentä. Hallituksen jäsenistä enintään kolme (3) tulee nimetä pääkaupunkiseudun kaupunkien ehdotusten perusteella. Lisäksi säätiöllä on hallintoneuvosto, johon kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään kahdeksantoista (18) jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenistä enintään viisi (5) tulee nimetä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Lahden kaupungin esitysten perusteella. Projektiin osallistuvien pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken on sovittu, että Helsinki nimeää yhden jäsenen säätiön hallitukseen ja hallintoneuvostoon. Kaupunginhallituksen konsernijaosto teki ehdollisen päätöksen nimeämisistä 21.3.2016.

Lopuksi

Kaupunginhallituksen päätösehdotus perusteluineen vastaa konsernijaoston esitystä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Iina Oilinki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23116
iina.oilinki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luonnos perustamiskirjaksi
- 2 Luonnos säännöiksi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Sitra

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Talpa

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 21.03.2016 § 46

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Kj/5

HEL 2016-002753 T 00 01 06

Päätös

A

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä, että kaupunki osallistuu Smart & Clean -projektia varten perustettavan Pääkaupunkiseudun Smart & Clean -säätio sr -nimisen säätion toimintaan ja rahoittamiseen.

B

Samalla kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti nimetä perustettavan Pääkaupunkiseudun Smart & Clean -säätio sr -säätion hallituksen jäseneksi elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkinevan ja hallintoneuvoston puheenjohtajaksi kaupunginjohtaja Jussi Pajusen.

Nimeämispäätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että kaupunginhallitus hyväksyy kaupungin osallistumisen perustettavan säätion toimintaan ja rahoittamiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Iina Oilinki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23116
iina.oilinki(a)hel.fi

29.03.2016

Kj/6

§ 279

Eron myöntäminen kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäjohtajan virasta ja avoimen viran hoitajan määrääminen

HEL 2016-002899 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Jaakko Salavuolle eron tietotekniikka- ja viestintäjohtajan virasta 17.3.2016 lukien.

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä tietotekniikkapäällikkö Markku Raition hoitamaan avoimena olevaa tietotekniikka- ja viestintäjohtajan virkaa 7856,75 euron kokonaispalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin. Avoimen viran hoitajan määräys on voimassa 17.3.2016 lukien siihen saakka, kunnes viran vakinainen haltija ottaa viran hoitaakseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tiina Teppo, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36289
tiina.teppo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Eron pyytäjä
Avoimen viran hoitaja

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Jaakko Salavuo pyytää eroa tietotekniikka- ja viestintäjohtajan virasta 17.3.2016 lukien. Avoimeksi jäävälle viralle on määrättävä hoitaja siihen saakka, kunnes virkaan valittava henkilö ottaa sen hoitaakseen.

Hallintosäännön 16 §:n mukaan virkasuhteen päättämisestä päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisen. Kaupunginkanslian johtosäännön 14 §:n mukaan osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus. Lisäksi

29.03.2016

Kj/6

hallintosäännön 15 §:n mukaan avoimen viran määräaikaisen hoitajan ja hänen palkkauksensa määrää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Kaupunginvaltuusto päätti johtamisjärjestelmän uudistamisesta 16.3.2016. Päätöksen perusteluissa kehoitettiin kaupunginkanslia huolehtimaan siitä, että vapautuvia virastopäälliköiden ja osastopäälliköiden virkoja ei täytetä toistaiseksi, vaan ne hoidetaan määräaikaisjärjestelyin.

Uusi hallintosääntö tuodaan valtuuston päätettäväksi kevätkaudella 2016. Tietotekniikka- ja viestintäjohtajan viran haettavaksi julistaminen on tarkoituksenmukaista tuoda kaupunginhallituksen päätettäväksi sen jälkeen, kun valtuusto on tehnyt päätöksen uudesta hallintosäännöstä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tiina Teppo, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36289
tiina.teppo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Eron pyytäjä
Avoimen viran hoitaja

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Kj/7

§ 280

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni 21.3.2016
- johtamisen 21.3.2016
- tietotekniikka

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistystointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

29.03.2016

Kj/7

---

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.03.2016

Kj/8

§ 281

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Käsittely

Vastaehdotus:

Pilvi Torsti: Kaupunginhallitus ottaa käsittelyyn kaupunginjohtajan 23.3.2016 (§ 21) päätöksen johtamisjärjestelmän uudistamisen työryhmien asettamisesta.

Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunginjohtaja täydentää 23.3.2016 (§ 21) päätöstä johtamisjärjestelmän uudistamisen työryhmien asettamisesta ja

- 1) täytäntöönpanoa toteuttaviin työryhmiin nimitetään henkilökunnan edustus.
- 2) keskushallintoa valmistelevaan työryhmään (työryhmä 6) nimetään edustaja kaikkien muiden toimialojen valmisteluryhmistä (ryhmät 7-10).

Kannattaja: Osku Pajamäki

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Pilvi Torstin vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 10

Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Veronika Honkasalo, Henrik Nyholm, Osku Pajamäki, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

29.03.2016

Kj/8

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 5.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.03.2016

Ryj/1

§ 282

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta
Palvelukeskus-liikelaitoksen johtokunta
pelastuslautakunta
teknisen palvelun lautakunta
yleisten töiden lautakunta
ympäristölautakunta

22.3.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.03.2016

Stj/1

§ 283

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta
- toinen jaosto

22.3.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.03.2016

Sj/1

§ 284

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 2, 11 ja 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta 22.3.2016
liikuntalautakunta 22.3.2016
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 22.3.2016
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 22.3.2016
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta 22.3.2016
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
Helsingin kaupungin työterveys -johtokunta 15.1. ja 18.3.2016
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja
Työterveys Helsinki

29.03.2016

Sj/1

- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.03.2016

Kaj/1

§ 285

Haartmanin sairaalan rakennusluvan mukaisten väestönsuoja/autopaiikkojen vuokraaminen

HEL 2015-008633 T 10 01 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuksen toimitalapäällikön tekemään HUS-Kiinteistöt Oy:n ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kanssa liitteen 1 mukaisen sopimuksen, joka koskee Haartmanin sairaalan rakennusluvan mukaisten 63 autopaikan/ väestönsuojatilan vuokraamista Meilahden alueella sijaitsevasta pysäköintilaitoksen P 3:sta. Autopaiikkojen pääomavuokra on 346 920 euroa vuodessa ja vuokrasopimus on voimassa 1.4.2015 alkaen 31.12.2066 saakka. Autopaiikkojen pääomavuokra määritetään uudelleen 20 vuoden kuluttua sopimuksen hyväksymisestä.

Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa toimitilapäällikön tekemään tarvittaessa vähäisiä muutoksia sopimukseen sekä oikeuttaa toimitilapäällikön vuokraamaan näin vuokratut autopaiikat/väestönsuojatilan sosiaali- ja terveystalolle pääomavuokran määrällä ja autopaiikkoja käyttöönotettaessa lisättynä autopaiikkakohtaisella ylläpito-osuudella, arviolta 28,80 euroa/autopaiikka/vuosi, ja muuten yllä mainitun sopimuksen mukaisin ehdoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimus väestönsuoja- ja autopaiikkojen vuokraamisesta Haartmanin sairaalalle

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Kaj/1

HUS-Kiinteistöt Oy

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus
Liite 1

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunki vuokrasi HUS-kuntayhtymältä 7.3.2007 päivätyllä vuokrasopimuksella määräalan Haartmanin sairaalan rakennuspaikaksi. Vuokrasopimusta neuvoteltaessa sovittiin, ettei kaupunki rakenna Meilahden sairaala-alueelle rakentamaansa Haartmanin sairaalaan väestösuojaa eikä pysäköintipaikkoja vaan ne rakennetaan Meilahden sairaala-alueelle myöhemmin toteutettavaan maanalaiseen pysäköintilaitokseen.

Sairaalan hankepäätöstä tehtäessä oletettiin, että pysäköintipaikat toteutetaan lyhytaikaista pysäköintiä (n. 20 ap) lukuun ottamatta kiinteistön ulkopuolella niin, että HUS tai perustettava pysäköintiyhtiö rakentaa pysäköintilaitoksen. Koska mm. autopaikkamäärä oli silloin avoin ja niiden toteutustapa (osto/vuokraus) suunnittelematta, pysäköinti-paikkojen kustannuksia ei voitu sisällyttää hankkeen enimmäishintaan.

Autopaikkojen lopullisen hinnan todettiin määräytyvän suunnitteluratkaisun ja urakkakilpailun perusteella sopimus-ehtojen mukaan omakustannusperusteisena. Kaupunki sitoutui sopimuksessa osallistumaan 63 autopaikan rakentamis- ja ylläpitokustannuksiin. Tämä sisälsi myös sen vaihtoehdon, että kaupunki voisi maksaa autopaikkojen investointikustannukset vuokrassa.

Tämän mukaisesti kaupunki sitoutui maanvuokrasopimuksen 5 §:n mukaan osallistumaan vuokranantajan tontille myöhemmin rakennettavan maanalaisen pysäköintilaitos-väestösuojan rakentamis- ja ylläpitokustannuksiin vähintään 63 autopaikan ja tarvitsemiensa väestösuojapaikkojen osalta.

Meilahden alueen uuden pysäköintilaitoksen/väestösuojapaikkojen toteutusvaihtoehtoja selvittänyt työryhmä, jossa oli mukana myös kaupungin edustaja, päätyi ratkaisuun, jonka mukaan pysäköintilaitos/väestösuojapaikat toteutetaan HUS-Kiinteistöt Oy:n omistukseen.

Meilahden alueen uuteen väestösuoja-pysäköintilaitos P 3:een on toteutettu yhteensä 450 autopaikkaa, joista 63 autopaikkaa on Haartmanin sairaalan rakennusluvan mukaisia autopaikkoja/väestösuojaa.

Vastaavasti kaupungin maksuosuus on 14 % laitoksen investointikustannuksista.

Laitoksen investointikustannus on tämän hetkisen arvion mukaan 41 300 000 euroa, josta Haartmanin sairaalan osuus on näin ollen 5 782 000 euroa. Pysäköintilaitoksen ylläpitokustannukseksi on arvioitu 28,80 euroa/autopaikka/kuukausi. Sosiaali- ja terveysvirasto on ilmoittanut, ettei se tarvitse tällä hetkellä pysäköintilaitoksesta autopaikkoja käyttöönsä.

Pysäköintipaikkojen pääomavuokra olisi 6 % investointikustannuksesta eli vuositasolla 346 920 euroa/vuosi. Pääomavuokraan lisätään kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero.

Koska sosiaali- ja terveysvirasto ei tarvitse autopaikkoja käyttöönsä ainakaan tässä vaiheessa, on perusteltua, että sairaalan 63 autopaikkaa annetaan autopaikkojen vuokrausta hoitavalle operaattorille siten, että kaupungin ei tarvitse maksaa luovutettujen 63 autopaikan osalta ylläpito-osuutta 28,80 euroa/autopaikka/kk. Mikäli sosiaali- ja terveysvirasto myöhemmin tarvitsisi ko. autopaikkoja käyttöönsä, on sillä oikeus saada niitä käyttöön ilmoittamalla siitä etukäteen sopimuksessa tarkemmin yksilöidyllä tavalla.

Pysäköintilaitos valmistui käyttöön otettavaksi 1.4.2015. Hus edellyttää, että kaupunki maksaa sille kuuluvien 63 paikan osalta pääomavuokraa pysäköintihallin valmistumisesta 1.4.2015 lukien. Kaupunki joutuu pitämään ko. pysäköintipaikat käytössään maanvuokrasopimuksen voimassaoloajan eli 31.12.2066 saakka. Vuokrasopimuksen mukaan pääomavuokra määritetään uudelleen 20 vuoden kuluttua vuokra-ajan alkamisesta lukien. Vuokrasopimuksen pääomitettu arvo on 5 332 854 euroa.

Autopaikkoja koskeva sopimus on liitteenä 1. Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimus väestösuoja- ja autopaikkojen vuokraamisesta Haartmanin sairaalalle

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

29.03.2016

Kaj/1

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

HUS-Kiinteistöt Oy

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Tiedoksi

Tilakeskus

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 14.01.2016 § 6

HEL 2015-008633 T 10 01 03

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaisi kiinteistöviraston tilakeskuksen toimitilapäällikön tekemään HUS-Kiinteistöt Oy:n ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kanssa sopimuksen, joka koskee Haartmanin sairaalan rakennusluvan mukaisten 63 autopaikan/väestönsuojatilan vuokraamista Meilahden alueella sijaitsevasta pysäköintilaitoksen P 3:sta. Autopaikkojen vuokra on 346 920 euroa vuodessa ja vuokrasopimus on voimassa 1.4.2015 alkaen. Muuten vuokrasopimus tehdään liitteen mukaisena.

Lisäksi lautakunta esitti, että kaupunginhallitus oikeuttaisi toimitilapäällikön tekemään tarvittaessa vähäisiä muutoksia edellä olevaan sopimukseen sekä oikeuttaisi toimitilapäällikön vuokraamaan näin vuokratut autopaikat/väestönsuojatilan sosiaali- ja terveystieteiden pääomavuokran määrällä ja autopaikkoja käyttöönotettaessa lisättyä autopaikkakohtaisella ylläpito-osuudella ja muuten yllä mainitun sopimuksen mukaisin ehdoin.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Sisko von Behr, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 40366

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

29.03.2016

Kaj/1

---

sisko.von.behr(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 286

Lausunto ympäristöministeriölle yleishyödyllisyyslainsäädännön muuttamisesta koskien valtion tukemaa asuntotuotantoa

HEL 2016-001825 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus antoi seuraavan lausunnon ympäristöministeriölle:

Ympäristöministeriössä on valmisteltu lakikokonaisuutta, jonka tarkoituksena on luopua omistajayhteisöjä koskevasta yleishyödyllisyysvaatimuksesta uuden vuokra-asuntotuotannon osalta sekä muuttaa rajoitusehtoja hankekohtaisiksi. Nämä esitykset ovat Sipilän hallitusohjelman mukaisia muutoksia. Näiden lakimuutosten jälkeen toimijoilla olisi mahdollisuus toteuttaa tavanomaisia vuokra-asuntoja niin, että toimijalle ei enää aseteta yleishyödyllisyysvaatimusta kuin silloin jos rakennetaan asuntoja erityisryhmien investointiavustuksen turvin. Tämä uudistus mahdollistaa nykyisten yleishyödyllisten toimijoiden toiminnan myös nykyisen kaltaisena.

Yleishyödyllisyyslainsäädäntö on otettu käyttöön 2000-luvun alussa. Säädösten käyttöönoton jälkeen yleishyödyllisten toimijoiden kiinnostus valtion tukemaan vuokratuotantoon on vähentynyt merkittävästi. Kriittikiä on erityisesti esitetty omistajayhteisöjen toimintaa rajoittavia yleishyödyllisyysvelvoitteita kohtaan. Säädösten muuttamisen avulla pyritään turvaamaan isompi vuokra-asuntotuotanto erityisesti Helsingin seudulle.

Voimassaoleva korkotukilainsäädäntö edellyttää, että korkotukilainan saaja on ARA:n nimeämä yleishyödyllinen yhteisö. Jatkossa tätä nimeämistä ei enää edellytettäisi. Uudistuotannossa korkotukilainan saaja voisi olla tavanomainen kiinteistöyhtiö, mutta ei keskinäinen kiinteistöyhtiö tai asunto-osakeyhtiö. Muodostettava kiinteistöyhtiö ei voisi jälkeä rakennuttaa uusia kohteita vaan uudet kohteet muodostavat uuden kiinteistöyhtiön. Vuokrien tasausta näiden yhtiöiden välillä ei sallita. Tämän seurauksena muodostuvat kiinteistöyhtiöt ovat melko pieniä, taloudellisesti haavoittuvia sekä hallinnollisesti raskaita. Vuokrien taseus on ollut isojen kiinteistöyhtiöiden mahdollisuus pitää vuokrataso kohtuullisena ja vuokrankorotukset maltillisina ja ennustettavina.

Yleishyödyllisiksi nimetyillä yhtiöillä on tällä hetkellä mahdollisuus tuouttaa omistajilleen omistajan yhteisöön sijoittamien varojen osalta kohtuullisen tuoton. Kohtuullisen tuoton tasoksi on tällä hetkellä määriteltä kahdeksan prosenttia. Tähän lakiehdotuskokonaisuuteen sisältyy esitys, että kohtuullisen tuoton enimmäismäärä lasketaan neljän pro-

senttiin. Tältä osin laki tulisi voimaan vasta 1.1.2017, jolloin astuu voimaan myös aiemmin säädetty lakimuutos, jolla määriteltiin omakustannusvuokrassa perittävän, omistajan omarahoitusosuudelle laskettavan koron enimmäismäärän alentaminen neljään prosenttiin. Muutoin lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan elokuun alusta 2016.

Erityisryhmien kohteiden rakentamiseksi tulee jatkossakin olla investointiavustuksen saamisen ehtona, että korkotukilainan saaja on yleishyödylliseksi nimetty. Nykyään erityisryhmien asuntokohteita integroidaan mielellään tavanomaisen vuokratalon yhteyteen. Tämä rajausta tarkoittaa, että yleishyödyllisyyden ulkopuolella toteuttavat asuntokohteet eivät voi sisältää tämän kaltaisia integroituja ratkaisuja.

Yleishyödyllisyyslainsäädännön muutos ja myös lausunnoilla oleva lyhyen korkotuen malli ovat sillä tavoin kytkeytyneinä toisiinsa, että uudet lyhyen korkotuen asunnot oletetaan rakennettavan nimenomaan tämän yleishyödyllisyyslainsäädännön ulkopuolisina.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että valtio omilla toimillaan tukee asuntotuotannon korkeaa tuotantotasoa. Yleishyödylliset toimijat ovat tuoneet esille nykyisen pitkän korkotukimallin tuen ja rajoitusten epäsuhtaan. Kuten esityksen yleisperusteluissakin todetaan on todennäköistä, että pelkästään tämä muutos yleishyödyllisyyslainsäädäntöön ei lisää merkittävästi asuntotuotantoa Helsingissä ja Helsingin seudulla. Vaikka yleishyödyllisyyden osalta olisikin arvioitavissa, että toimijoiden kiinnostus kasvaa, on todennäköistä että samaan aikaan valmistelussa olevat muut lainsäädäntöhankkeet kuten tulorajojen palauttaminen ja määräaikaisten vuokrasopimukset vaikuttavat päinvastoin.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että näiden yksittäisten uudistusten lisäksi pyritään tarkoituksenmukaiseen kokonaisratkaisuun. Yleishyödyllisyyslainsäädäntöön tehtävien muutosten ja lyhyen korkotuen mallin käyttöönoton tuloksellisuutta voidaan arvioida lähivuosina uusien näillä kriteereillä rakennettavien asuntojen määrällä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristöministeriö, lausuntopyyntö 15.2.2016
- 2 YM:n esitys yleishyödyllisyyslainsäädännön muuttamisesta.

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Kaj/2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ympäristöministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö on pyytänyt kaupungin lausuntoa lakiehdotuksesta valtion tukeman vuokra-asuntotuotantoa koskevan yleishyödyllisyyslainsäädännön muuttamisesta. Lausuntoa on pyydetty 24.3.2016 mennessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristöministeriö, lausuntopyyntö 15.2.2016
- 2 YM:n esitys yleishyödyllisyyslainsäädännön muuttamisesta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ympäristöministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.03.2016 § 262

HEL 2016-001825 T 03 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Kaj/2

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

21.03.2016 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Silvia Modigin ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

§ 287

Lausunto ympäristöministeriölle esityksestä laiksi vuokratulojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta

HEL 2016-001818 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus antoi seuraavan lausunnon ympäristöministeriölle:

Helsingin kaupunginhallitus on lausunut 7.9.2015 (§ 844) nyt käsittelyssä olevan lakiluonnoksen aiemmasta vaiheesta, jossa selvityshenkilö pyysi eri tahoja esittämään näkemyksensä tästä uudesta korkotukimallista. Asuntorahoitusjärjestelmä on kokonaisuus, jonka osa-alueet vaikuttavat monin tavoin toisiinsa. Suomessa on pitkään tuettu sekä asuntojen rakentamista että asukkaita. Asuntojen rakentamisen konkreettisimmat tuet ovat viime vuosina olleet käynnistysavustukset sekä erityisryhmien investointiavustukset. Korkotukea ei näin matalan korkotason aikana juuri ole kertynyt valtion maksettavaksi. Pitkän korkotuen omakustannusperusteinen vuokranmääritys sekä pääomien tasausmahdollisuus ovat pitäneet vuokratason kohtuullisena. Merkittävää riskiä vuokratason nousulle aiheuttaa kuitenkin ara-vuokrakannan takapainotteinen lainanlyhennyskäytäntö. Pitkän korkotuen asunnoissa ensimmäisen 20 vuoden aikana lainasta on lyhentynyt vasta 20 prosenttia. Nykyinen inflaatiotasoa ei myöskään ole tuonut tähän helpotusta. Valtakunnallisen tasauksen piirissä olevien yhtiöiden vuokrataso on Helsingissä ollut huomattavasti kaupungin oman ara-vuokrakannan tasoa korkeampi. Aravuokra-asuntotoimijoiden väheneminen on vaikuttanut sekä kannan määrään että uustuotannon tasoon. Perinteisistä yleishyödyllisistä asuntoyhtiöistä on tullut vapaarahoitteisia, joiden tavoitteena on toki edelleen tarjota asuntoja markkinoille, mutta päätöksenteossa yhä suurempaa roolia näyttelee toiminnasta saatava tuotto. Suoraan kotitalouksille tuleva asumisen tuki maksetaan kolmen eri asumistukijärjestelmän perusteella.

Uuden tukimallin pääasiallinen sisältö

Keskeistä tässä uudessa tukimallissa on talojen rakentamiseksi otettavien lainojen korkotuki ja valtion takaus. Asunnoissa ei tule olemaan omakustannusvuokraa vaan kohtuullinen vuokrataso, joka korkotukilainan hyväksymispäätöksen yhteydessä vahvistettaisiin. Tätä vuokraa saa rajoitusaikana korottaa vain indeksiperustaisesti, joka voisi enimmillään olla elinkustannusindeksi + 1,5 prosenttia. Rajoitusaika olisi vähintään kymmenen vuotta, mutta toimijalla olisi oikeus hakea kaksi kertaa jakoaikaa, jolloin kokonaisrajoitusaika voi olla enintään 30 vuotta. Tähän asuntokantaan tulee valita asukkaiksi tulorajoihin mahtuvat koti-

taloudet. Sekä tähän uuteen lyhyeen korkotukimalliin että perinteiseen pitkään korkotukimalliin on valmisteltu tulorajoja. Nämä tulorajat olisivat samat kummassakin korkotukimallissa. Omistajayhteisön ei tarvitse olla yleishyödyllinen, mutta tuoton tuloutus rajoitusaikana rajoitettaisiin erillisellä asetuksella. Vuokrien tasaus ei olisi mahdollinen tässä mallissa, eikä lakia yhteishallinnosta tarvitsisi noudattaa.

Tämä malli olisi käytettävissä uudistuotantoon, mutta ei peruskorjaustoimintaan. Käyttötarkoituksenmuutoshankkeet olisivat mahdollisia. Se ei olisi mahdollinen rahoitusmalli kohteisiin, joihin haettaisiin erityisryhmien investointiavustusta.

Asuntotilanne Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla

Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla on tällä hetkellä rakenteilla ennätysellinen määrä asuntoja. Merkittävä syy tähän on, että kaikilla kolmella pääkaupunkiseudun suurella kaupungilla on merkittäviä uusia aluerakentamiskohteita liikkeellä. Korkea tuotantotasoa edellyttää monipuolista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa, useita samanaikaisesti rakenteilla olevia alueita sekä laaja rakennuttaja- ja rakentajajoukko. Viime vuosina on rakennettu merkittävästi aikaisempaa enemmän vuokra-asuntoa rakenteilla. Valtaosa viime vuosien vuokrataloista on rakennut Helsinkiin vapaarahoitteisina taloina. Näiden talojen lisäksi asuntorahastot ja muut sijoittajatahot ovat aktiivisesti ostaneet asuntoja rakenteilla olevista asunto-osakeyhtiöistä. Koska asuntojen kysyntä on edelleen koko pääkaupunkiseudulla korkealla tasolla on uusien asuntojen tuotantotasoa pidettävä jatkossa korkeana.

Helsingin haasteena on ollut merkittävä vuokratasojen ero vapaarahoitteisten ja aravuokra-asuntojen välillä. Tällä uudella mallilla rakennettujen asuntojen on tarkoitus olla näiden kahden vuokratason välimaastossa. Mikäli näin tapahtuisi, tuotanto aidosti helpottaisi mm. Helsinkiin töihin tulevien asuntotilannetta. Jatkorajoitusaikaa tulotaisiin todennäköisemmin käyttämään maltillisemmän hintatason alueilla kuin kalleimmilla. Helsingissä korostuu riski vuokrien nousuun kymmenen vuoden kuluessa kannan muututtua vapaarahoitteiseksi.

Tulorajat ja asukasvalinta

Ympäristöministeriössä on valmisteltu myös tulorajojen palauttamista ara-vuokra-asuntoihin. Lausunnot tulorajoista on pyydetty syksyllä 2015, mutta asetusmuutosta ei ole vielä annettu. Tarkasteltaessa tuon lausuntokierroksen lausuntoja voidaan todeta, että vain hyvin harvat lausujatahot kannattivat tulorajojen palauttamista. Pääosin toimijoiden mukaan haitat ovat hyötyjä suuremmat. Valtiovarainministeriö on lausunnossaan näkemyksensä todennut, että ainoastaan 40 prosenttia

kotitalouksista tulisi olla oikeutettuja aravuokra-asuntoihin. Tilastojen perusteella on osoitettavissa, että tuolloin Helsingissä kotitalous jonka käytettävissä olevat tulot ovat yli 22 400 euroa vuodessa ei olisi enää oikeutettu ara-vuokra-asuntoon. Nettotuloina se tekee kuukautta kohti noin 1 865 eur/kotitalous. Mikäli tulorajat asetettaisiin näin alhaiselle tasolle on epätodennäköistä, että tämä korkotukimalli osoittautuisi käyttökelpoiseksi tuotteeksi. Toisaalta myös pitkän korkotuen tulorajojen asettuessa tuolle tasolle olisi senkin kiinnostavuus toimijoiden näkökulmasta hyvin alhainen eikä myöskään kaupungin edun mukaista. Erittäin pienituloisten keskittäminen talokohtaisesti olisi erittäin voimakkaasti osoittelevaa ja segregatiota aiheuttavaa. Suurten kuntien asuntopolitiikan yksi keskeisistä piirteistä on alueellisen hallinta- ja rahoitusmuototasapainon tavoittelu ja ylläpitäminen. Tässä mallissa ei kuitenkaan olisi kunnan puoltomahdollisuutta, jolloin kunnalle ei jäisi mahdollisuutta arvioida ko. kohteen soveltuvuutta haetulle tontille.

Korkotukimallien vertailu

Kaupungin oman asuntotuotannon osalta ei näytä tarkoituksenmukaiselta ottaa tätä uutta mallia käyttöön. Tavoiteltaessa kohtuullista vuokratasoa, päästään parempaan lopputulokseen pitkän korkotuen mallilla. Tällöin omakustannusperiaatteinen vuokranmääritys sekä pääomien taseusmahdollisuus asuntokannan sisällä takaavat asukkaalle kohtuullisen vuokratason.

Valtion asumisen tukijärjestelmän kokonaisarvioinnin välttämättömyydestä on käyty keskustelua jo vuosien ajan. Tukijärjestelmää ollaan kuitenkin uudistettu pieni osa kerrallaan. Vähittäin tehtävien uudistusten haittana on kokonaisnäkemysten puuttuminen. Tällöin jää tutkimatta myös eri muutosten vaikutukset toisiinsa sekä koko järjestelmään.

Uuden korkotukimallin houkuttelevuuden lisäämiseksi on ehdotuksessa laskettu omavastuukoron taso pitkän korkotuen 3,4 prosentista 2,5 prosenttiin. Lainapääoman lyhentäminen tapahtuu nopeammin kuin pitkän korkotuen kohteissa. Näihin asuntoihin tulisi kohdekohtaiset rajoitukset, joiden mukaan näitä asuntoja tulee käyttää vuokrakäytössä rajoitusten ajan ja alkuvuokran määrityksen yhteydessä päätettäisiin myös tuleviin korjauksiin varautumisen taso. Omarahoitusosuuden korko saisi olla 6 prosenttia, pitkässä korkotuessa tasoksi on asetettu 4 prosenttia ensi vuoden alusta lähtien.

Korkean tuotantotason aikana merkittävin mahdollinen haitta tällaisen uuden mallin markkinoille tulosta on rakentajien aleneva kiinnostus asuntotuotantotoimiston kilpailuttamiin arakohteiden urakoihin. Tällöin mikäli urakkatarjousten määrä heikkenee, vaikeutuu kaupungin oman

säännellyn vuokra- ja asumisoikeustuotannon toteuttamismahdollisuudet.

Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan on ristiriitaista, että tämän lyhyen korkotuen malli tarjoaa paremmat lainaehdot kuin perinteisessä pitkässä korkotuessa. Lyhyen korkotuen osalta mallissa on alhaisempi omavastuukorko, 2,4 %, kun pitkässä on tällä hetkellä 3,4 %. Sijoitetulla pääomalle saa lyhyessä mallissa ottaa 6 % tuoton, kun taas pitkässä rajana on 4 % ensi vuoden alusta alkaen. Pitkässä korkotuessa rajoitusaika on 40 vuotta, lyhyessä 23 vuotta. Uusi lyhyen korkotuen malli on toteuttajalle taloudellisesti kannattavampi kuin pitkän korkotuen malli. Eikä ole tiedossa että pitkän korkotuen ehtoja oltaisiin parantamassa.

Helsingin seudun kunnat käyvät tällä hetkellä neuvotteluita MAL-sopimuksesta valtion kanssa. Sopimuksessa tullaan käsittelemään myös tämän mallin osalta lasketaanko se valtion tukeman tuotantona samaan kategoriaan kuin pitkän korkotuen hankkeet. Takauslainamalli on Helsingissä AM-ohjelman mukaan laskettu ns. välimuodon hankkeiksi. Koska rajoituksiltaan ja vuokratasoltaan tämä lyhyen korkotuen malli on lähellä takauslainamalli on tarkoituksenmukaista asuntopoliittisesti sekä tonttipolitiikan osalta pitää nämä kaksi mallia erillään. Helsingissä tarvitaan monenhintaisia vuokra-asuntoja ja on hyvä, että rahoitusmarkkinoille tulee uusia tuotteita, joilla asuntokantaa voidaan kasvattaa. Näiden mallien pitäisi kuitenkin ensi sijaisesti kasvattaa kokonaistuotannon määrää eikä vaikuttaa nykyisten tukimuotojen käytön vähenemiseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 YM:n lausuntopyyntö 15.2.2016
- 2 YM:n esitys laista vuokratulojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai

29.03.2016

Kaj/3

---

täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö on pyytänyt kaupungin lausuntoa lakimuutoksesta, joka koskee vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaista korkotukea. Lausuntoa on pyydetty 24.3.2016 mennessä. Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä kaupungin hallintokuntien sekä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 YM:n lausuntopyyntö 15.2.2016
- 2 YM:n esitys laista vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.03.2016 § 263

HEL 2016-001818 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.03.2016

Kaj/3

21.03.2016 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Silvia Modigin ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

29.03.2016

Kaj/4

§ 288

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 11 ja 12 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

asuntotuotantotoimikunta	23.3.2016
kaupunkisuunnittelulautakunta	15.3. ja 22.3.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.03.2016

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 280, 281, 282, 283, 284, 286, 287 ja 288 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 276, 277, 278, 279 ja 285 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusan viiminen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

29.03.2016

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

29.03.2016

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Hannu Oskala

Terhi Peltokorpi

Otso Kivekäs

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaa-
mossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 06.04.2016.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566